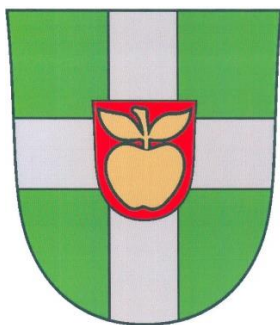

Türi Vallavolikogu xx.xx.2026 määruse nr ...

“Türi valla 2026. aasta eelarve“

TÜRI VALLA 2026. AASTA EELARVE

Sisukord

Vallavanema pöördumine	6
1. ÜLEVAADE	7
1.1. Türi valla 2026. aasta lühiülevaade	7
1.2. Türi valla 2026. aasta koostamine ja sisu	7
1.3. Majanduslik ülevaade, prognoosid	9
1.4. Eelarve osad	12
2. PÕHITEGEVUSE TULUD	14
2.1. Maksutulud	14
2.1.1. Füüsilise isiku tulumaks (FIT)	15
2.1.2. Maamaks	16
2.2. Tulud kaupade ja teenuste müügist	17
2.2.1. Riigilõiv	18
2.2.2. Tulud haridusalasest tegevusest	18
2.2.3. Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest	22
2.2.4. Tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest	22
2.2.5. Tulud sotsiaalalasest tegevusest	23
2.2.6. Elamu- ja kommunaaltegevuse tulud	23
2.2.7. Tulud üldvalitsemisest	23
2.2.8. Üür ja rent	24
2.3. Saadavad toetused tegevuskuludeks	24
2.3.1. Kohaliku omavalitsuse toetusfond	24
2.3.2. Tasandusfond	25
2.4. Muud saadud toetused tegevuskuludeks	26
2.5. Muud tegevustulud	26
3. PÕHITEGEVUSE KULUD	27
3.1. Üldised valitsussektori teenused	28
3.1.1. Türi Vallavolikogu (01111)	29
3.1.2. Türi Vallavalitsus (01112)	29
3.1.3. Reservfond (01114)	29
3.1.4. Muud üldised teenused (01330)	29

3.1.5.	Muud üldised valitsussektori teenused (01600)	29
3.1.6.	Üldiseiseloomuga ülekanded valitsussektoris (01800).....	29
3.2.	Riigikaitse	30
3.3.	Avalik kord ja julgeolek	30
3.3.1.	Päästeteenused (03200)	30
3.3.2.	Muu avalik kord ja julgeolek	31
3.4.	Majandus.....	31
3.4.1.	Üldine tööjõupoliitika	31
3.4.2.	Põllumajandus	31
3.4.3.	Muu energia	31
3.4.4.	Maanteetransport	32
3.4.5.	Turism.....	32
3.4.6.	Üldmajanduslikud arendusprojektid	32
3.4.7.	Muu majandus	32
3.5.	Keskkonnakaitse	32
3.5.1.	Jäätmekäitlus (05100)	32
3.5.2.	Avalike alade puhastus (05101)	33
3.5.3.	Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse (05400)	33
3.6.	Elamu- ja kommunaalmajandus.....	33
3.6.1.	Elamumajanduse arendamine (06100)	34
3.6.2.	Veevarustus (06300)	34
3.6.3.	Tänavavalgustus (06400).....	34
3.6.4.	Kalmistud (0660510).....	34
3.6.5.	Hulkuvate loomadega seotud tegevus (0660511).....	34
3.6.6.	Muu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus (0660512).....	34
3.6.7.	Türi Kommunaalasutus (0660513).....	34
3.6.8.	Türi Haldus (0660514).....	35
3.7.	Tervishoid.....	35
3.7.1.	Üldmeditsiiniteenused (07210).....	35
3.7.2.	Avalikud tervishoiuteenused (07400)	35
3.8.	Vaba aeg, kultuur, religioon.....	35
3.8.1.	Sporditegevus (08102)	36

3.8.2. Noorsootöö ja noortekeskused (08107).....	36
3.8.3. Vaba aja üritused (08109)	37
3.8.4. Türi Raamatukogu (0820101).....	38
3.8.5. Türi Kultuurikeskus (0820201).....	38
3.8.6. Türi Muuseum (0820304).....	38
3.8.7. Muinsuskaitse (08207)	39
3.8.8. Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused (08300).....	39
3.8.9. Muu vabaaeg, kultuur, sport (08600)	39
3.9 Haridus.....	39
3.9.1. Alusharidus (09110).....	40
3.9.2. Põhi- ja üldkeskharidus (09212)	41
3.9.3. Üldkeskhariduse õpetajate tööjõukulud (09213).....	45
3.9.4. Noorte huviharidus ja huvitegevus (09510)	45
3.9.5. Koolitransport (09600).....	46
3.9.6. Koolitoit (09601)	46
3.9.7. Öömaja (09602)	46
3.9.8. Muu haridus (09800)	47
3.10. Sotsiaalne kaitse	47
3.10.1. Puudega inimese erihoolekandeteenus (10120).....	47
3.10.2. Väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus (10200)	48
3.10.3. Eakate koduhooldus (10202)	48
3.10.4. Asendus – ja järelhooldus (10400).....	49
3.10.5. Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse (10402)	49
3.10.6. Lapse tugiisikuteenus (10403)	49
3.10.7. Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele (10600)	49
3.10.8. Riiklik toimetulekutoetus (10701)	49
3.10.9 Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse (10702)	50
3.10.10 Muu sotsiaalne kaitse (10900)	50
4. INVESTEERIMISTEGEVUS.....	51
4.1. Investeermistegevuse tulud.....	51
4.2. Investeermistegevuse kulud	51
5. FINANTSEERIMISTEGEVUS	53

5.1.	Finantseerimise tulud.....	53
5.2.	Finantseerimise kulud.....	53
6.	LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS.....	53
7.	FINANTSNÄITAJAD	53
7.1.	Põhitegevuse tulem	53
7.2.	Eelarve tasakaal	53
7.3.	Netovõlakooormuse arvutused	53
8.	SEOS EELARVESTRAATEEGIAGA.....	54
9.	Lisad	55
9.1.	Lisa 1 Asutuste omatulud.....	55
9.2.	Lisa 2 Türi valla kohustiste põhiosa tagasimakse alates 2026. aastast	56
9.3.	Lisa 3 Türi valla kohustiste intresside maksed alates 2026. aastast	57
9.4.	Lisa 4 Osakondade põhitegevuse kulud	58
9.5.	Lisa 5 Osakondade põhitegevuse ja investeeringu kulud.....	60

Vallavanema pöördumine

Head Türi valla elanikud

Mul on hea meel esitleda teile Türi valla 2026. aasta eelarvet – dokumenti, mis loob vundamendi meie valla järgmise aasta arengule ning toetab siinsete kogukondade heaolu ja jätkusuutlikku kasvu.

Järgmise aasta eelarve on koostatud tasakaaluka ja vastutustundliku mõtteviisiga. Meie eesmärk on olnud hoida valla rahandus stabiilsena, tagades samal ajal vajaduspõhised investeeringud nii taristusse, haridusse kui ka kogukonna teenustesse. Olen uhke, et suudame pakkuda kvaliteetseid avalikke teenuseid ilma valla rahalist jätkusuutlikkust ohustamata.

Arengule suunatud investeeringud saavad uuel aastal olulise tähelepanu. Jätkame haridusasutuste tingimuste parandamisega, et tagada lastele ja noortele kaasaegsed ning turvalised õpikeskkonnad. Panustame teede ja tänavate korrastamisse ning vajalikesse taristuobjektidesse, mis toetavad nii majanduslikku aktiivsust kui ka elanike igapäevast heaolu. Samuti pöörame suuremat tähelepanu rohelisele mõtteviisile ja energiatõhusatele lahendustele.

Erilise rõhu oleme 2026. aasta eelarves pannud **kogukondade tugevdamisele**. Toetame kohalike algatuste elluviimist, külaseltside tegevust ning kaasavat eelarveosa, mis annab igale valla elanikule võimaluse otsustada, millised ideed väärivad elluviimist. Kaasame valla elanikke ideekorjettesse, arengukava planeerimisse ja teiste projektide planeerimisse. Türi on tugev siis, kui meie kogukonnad on tugevad – see põhimõte juhib ka meie järgmise aasta tegemisi.

Täname kõiki, kes osalesid eelarve koostamise protsessis – nii ettepanekute tegijaid, asutuse juhte, komisjonide liikmeid, vallavolikogu kui ka ametnikke. Avatud koostöö ja aus dialoog annavad meile kindluse, et 2026. aasta eelarve toetab kogu Türi valla arengut parimal võimalikul viisil.

Kutsun teid kõiki hoidma ja arendama meie koduvalda edasi – ühiselt, targalt ja tulevikku vaatavalt.

Rahulikku aastat ja tegusat koostööd soovides,

Sulo Särkinen

1. ÜLEVAADE

1.1. Türi valla 2026. aasta lühiülevaade

2026. aasta eelarve kogumaht on 26 477 754 eurot (põhitegevuse tulud 23 783 798 eurot + investeeringutulud 953 956 eurot + kohustuste võtmine 1 740 000 eurot).

Põhitegevuse tulude kavandatud suurus on 23 783 798 eurot, suurenemine võrreldes 2025. aastaga on planeeritud 2,1%. Füüsiliste isikute tulumaks on planeeritud 13 544 858 eurot, kasv võrreldes 2025. aasta eeldatava täitmisega on planeeritud 5,2%.

Põhitegevuse kulude kavandatud suurus on 22 757 835 eurot ja kasv võrreldes 2025. aastaga on planeeritud 2,8%.

Põhitegevuse kuludest on planeeritud personalikuludeks 13 306 969 eurot ehk 58,5%, majandamiskuludeks 6 005 321 eurot ehk 26,4%, toetusteks 3 287 746 eurot ehk 14,4% ning muudeks kuludeks (sh reservfond) 157 799 eurot ehk 0,7%.

Põhitegevuse kulud jagunevad: 57,8% haridus, 15,7% sotsiaalne kaitse, 12,0% vaba aeg, kultuur ja religioon.

Põhitegevuse tuleml on 1 025 963 eurot (põhitegevuse tulud miinus põhitegevuse kulud).

Investeeringuid on eelarves 4 118 380,01 eurot, millest 44,1% keskkonnakaitse, 29,2% majandus ja 12,3% üldised valitsussektori teenused.

Kohustuste võtmine on planeeritud eelarves 1 740 000 eurot ning kohustuste tasumine 710 000 eurot.

1.2. Türi valla 2026. aasta koostamine ja sisu

Türi valla eelarvet koostatakse tekkepõhisena, st eelarve tulud ja kulud kajastuvad majandustehingute tegemise hetkel, mitte siis, kui raha laekub või tehakse väljamaksed. Eelarves ei ole arvestatud tegevusalade all mitterahalist mõju nagu amortisatsioon ning müüdava põhivara jääkväärtuse mahakandmise kulud.

Türi valla 2026. aasta eelarve ja seletuskiri on koostatud tulenevalt [kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest](#) (edaspidi KOKS), kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusest (edaspidi KOFS), Türi valla finantsjuhtimise korra, Türi valla arengukavast ja eelarvestrateegiast perioodiks 2026 – 2029 ning avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendist (edaspidi üldeeskiri).

2026. aasta eelarve koostamise ettevalmistused algasid 13. mai 2025. aasta korraldusega nr 176 „Türi valla 2026. aasta eelarve eelnõu koostamise ajakava, vastutajad, tingimused ja piirsummad alaeelarvete koostamiseks ning personalikulu arvestamise vormi kinnitamine“ välja andmisega. 2026. aasta Türi valla eelarve ja seletuskirja on koostöös vallavalitsuse hallatavate asutuste, ametiasutuste struktuuriüksuste ning vallavalitsusega koostanud rahandusosakond.

Türi valla asutuste juhid ja alaeelarvete eest vastutajad sisestasid hiljemalt 2. septembriks 2025. aastal (haridusasutused hiljemalt 12. septembriks) tegevusalade kaupa eelarve esialgse sisendi eelarve infosüsteemi VeeRa. Vallavalitsuse rahandusosakond koostas koondi ja toimusid läbirääkimised alaeelarvete eest vastutajate ja Türi valla asutuste juhtidega, et vaadata üle arenguvajadustest lähtuvad muudatused. Peale eelarve sisendite korrigeerimist toimusid oktoobris ja novembris kohtumised Türi valla asutuste juhtidega, et leida optimaalseid lahendusi.

28. novembril 2025. aastal esitas Türi Vallavalitsus heaks kiidetud eelarve eelnõu vallavolikogule.

Seletuskirjas on toodud võrdlustabelitesse 2024. aasta eelarve, 2024. aasta täitmine, 2025. aasta eelarve, 2025. aasta täitmine seisuga 15. november ning 2026. aasta planeeritav eelarve ning kõik on esitatud täiseurodes.

Eelarves on arvestatud toetus- ja tasandusfondiga, mis on üldjuhul 2025. aasta tasemel.

Valla eelarve on kõikide sissetulekute ja väljaminekute loend.

Kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve peab olema vastuvõtmise hetkeks tasakaalus ehk kõikidele eelarves kavandatud väljaminekutele peab olemas olema kate.

Põhitegevuse eelarve sisaldab tavapäraseid tulusid ja kulusid. Tavapärased tulud on maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, põhitegevuseks saadud toetused ja muud tulud. Need tulud laekuvad korrapäraselt ja stabiilselt. Põhitegevuse kulud on personalikulud, majandamiskulud (nt vesi, küte, elekter, korrashoiukulud) ja antavad toetused (sotsiaaltoetused, toetused MTÜ-dele jne). Tegemist on igakuiste väljaminekutega. Eelarves on eraldi põhitegevuse kuluna planeeritud reservfond ettenägematute väljaminekute tegemiseks, millest vallavalitsus eraldab vahendeid sihtotstarbeliselt. Põhitegevuse tulude ja kulude vahe on põhitegevuse tulem.

Investeermistegevuse eelarveosas on samuti tulud ja kulud. Tuludesse kuuluvad vara müük, investeerimiseks saadud toetused ning finantstulud (üldjuhul pankadelt saadud intressid). Kulud on investeeringud, nt teede ehitus, hoonete rekonstrueerimine, soetused üle 10 000 euro ja finantskulud ehk laenuintressid. Selle eelarveosa tulude ja kulude vahe on investeerimistegevuse tulem.

Kui eelarve tulem on negatiivne (põhitegevuse ja investeerimistegevuse tulude summa on väiksem põhitegevuse ja investeerimistegevuse kulude summast), tuleb leida sellele kate. Põhiliseks katteallikaks on laenuvahendite kaasamine. Finantseerimistegevuse tulude (üldjuhul laen) ja kulude (laenude tagasimaksed) vahe on finantseerimistegevuse tulem. Selle võrra muutub valla laenukohustuste maht (plussmärgiga suureneb, miinusmärgiga väheneb).

Üldjuhul ei saa raha pangakontodel aastavahetusega otsa. Seda summat, mis jääb pangakontole, nimetatakse likviidseks varaks. Kui eelarves on kulusid rohkem kui tulusid, siis peale laenuvahendite (kasutatakse ainult investeeringute tegemiseks) saab kasutusele võtta ka likviidseid vahendeid. Kui tulusid on aga kuludest rohkem, siis valla likviidsed varad kasvavad.

Vallavolikogus läbib eelarve eelnõu vähemalt kaks lugemist ning vajadusel tehakse eelarve eelnõus parandus- ja muudatusettepanekuid. Eelarve eelnõu muutmise ettepanekule lisab selle

algataja põhjendused ja arvestused kavandatavate muudatustega kaasnevate väljaminekute ja nende katteallikate kohta. Kõik muudatusettepanekud vaatavad läbi vallavalitsus ja vallavolikogu eelarve- ja arenduskomisjon ning lisavad oma seisukoha.

Peale vallaeelarve vastuvõtmist vallavolikogu poolt kinnitab vallavalitsus korraldusega eelarve tulude ja kulude täiendava ja detailsema liigenduse majandusliku sisu järgi ehk alaeelarved.

Eelarve täitmisel ja elluviimisel osalevad kõik Türi valla asutused ja mitmed era- ja kolmanda sektori organisatsioonid, kellele on valla poolt antud ülesandeid ja kellele eraldatakse nende ülesannete täitmiseks eelarvest vahendeid.

Eelarve täitmise kontroll on vallavolikogu revisjonikomisjoni, vallavalitsuse, hallatavate asutuste juhtide, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi ja Riigikontrolli ülesanne. Vallavalitsus vastutab selle eest, et oleks rakendatud tõhus finantsjuhtimise ja kontrolli süsteem, mis peab aitama rahalisi vahendeid parimal viisil kasutada. Peale eelarveaasta lõppu koostab vallavalitsus majandusaasta aruande, sh eelarve täitmise aruande, mida auditeerib sõltumatu audiitor ning seejärel kinnitab vallavolikogu auditeeritud aruande.

1.3. Majanduslik ülevaade, prognoosid

Türi vald on üks kolmest omavalitsusest Järvamaal, asudes maakonna edelaosas. Kahe ühinemise järgselt moodustavad Türi valla Türi linn ja Oisu, Kabala, Türi, Kärü ja Väätsa piirkonnad koos oma traditsioonide, tegusate inimeste ning aktiivsete kogukondadega.

Türi valda ümbritsevad Kehtna ja Rapla vallad (Raplamaa), Põhja-Pärnumaa vald (Pärnumaa), Põhja-Sakala vald (Viljandimaa), Kose vald (Harjumaa) ning Järva vald ja Paide linn (Järvamaa).

Valda läbivad mitu suurt maanteed (Pärnu – Rakvere – Sõmeru, Tallinn – Rapla – Türi – Viljandi, Tallinn – Imavere – Viljandi) ning Tallinna – Viljandi raudtee. Vallas on viis raudteejaama – Türi linnas, Kärü alevikus, Taikse, Kärevere ja Ollepa külades. Türi valda läbib üleeuroopalise jalgrattateede võrgustikku kuuluv jalgrattatee nr 2 (Pärnu – Tallinna sadam) ning Greenway turismitee.

Türi vallas on 1 gümnaasium, 4 põhikooli, 2 lasteaeda, 2 kool-lasteaeda, muusikakool, kultuurikeskus, noortekeskus, päevakeskus, raamatukogu, muuseum, eakate kodu ja 2 kommunaalasutust.

Türi valla pindala on 1008,72 km². Türi vallas on 1 linn (Türi), 4 alevikku (Kärü, Oisu, Säreveere ja Väätsa) ning 53 küla.

2025. aasta septembris oli Türi vallas maksumaksjaid 4621 (palgatulu saajad).

Tabel 1 Maksumaksjate arv Türi vallas 2018 - 2025

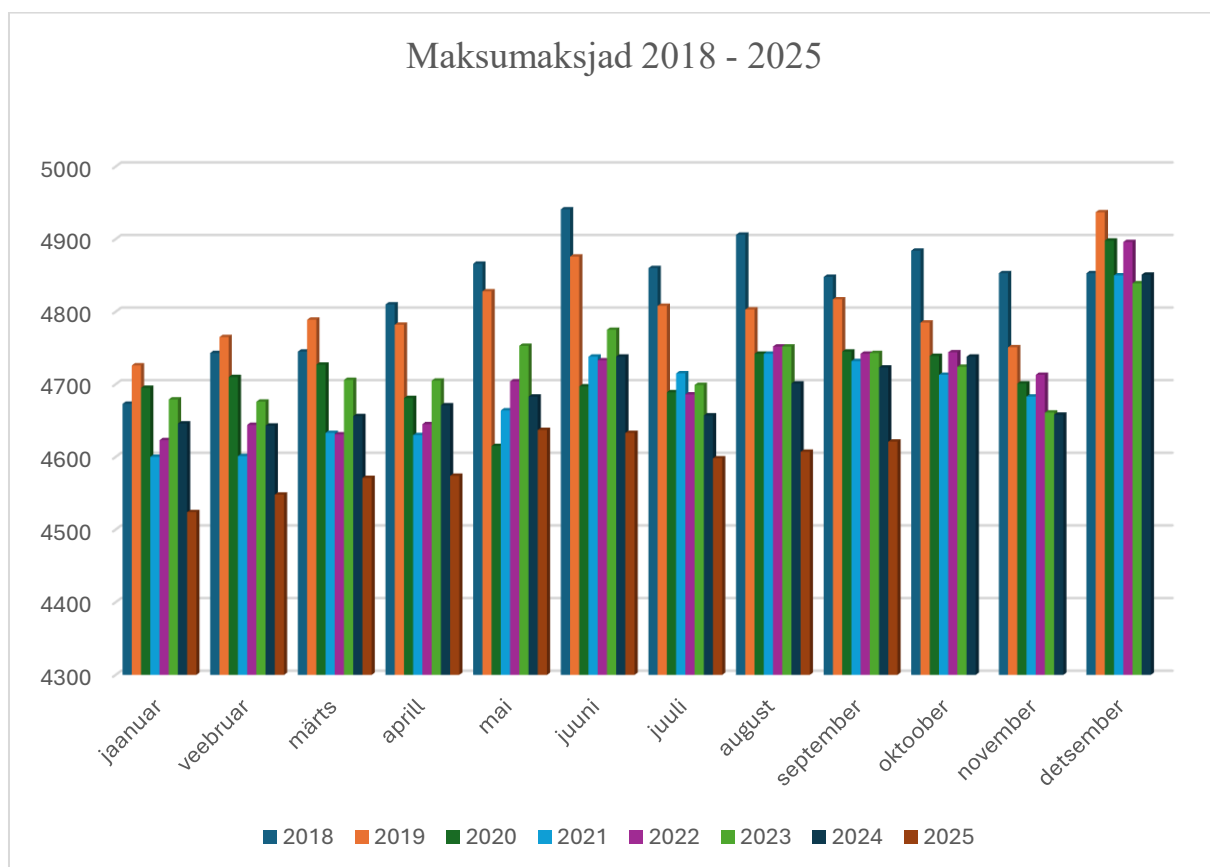
	jaanuar	veebruar	märts	aprill	mai	juuni	juuli	august	september	oktoober	november	detsember
2018	4673	4743	4745	4810	4866	4941	4860	4906	4848	4884	4853	4853
2019	4726	4765	4789	4782	4828	4876	4808	4803	4817	4785	4751	4937
2020	4695	4710	4727	4681	4615	4697	4689	4742	4745	4739	4701	4898

2021	4600	4601	4633	4630	4664	4738	4715	4742	4732	4713	4683	4850
2022	4623	4644	4631	4645	4704	4733	4686	4752	4742	4744	4713	4896
2023	4679	4676	4706	4705	4753	4775	4699	4752	4743	4724	4661	4839
2024	4646	4643	4656	4671	4683	4738	4657	4701	4723	4738	4658	4851
2025	4524	4548	4571	4574	4637	4633	4598	4607	4621			

Allikas:

<https://www.agri.ee/regionaalarenguhistransport/kohalikudomavalitsused/finantskorraldus#finantsulevated>

Joonis 1 Maksumaksjate arv Türi vallas 2018 – 2025

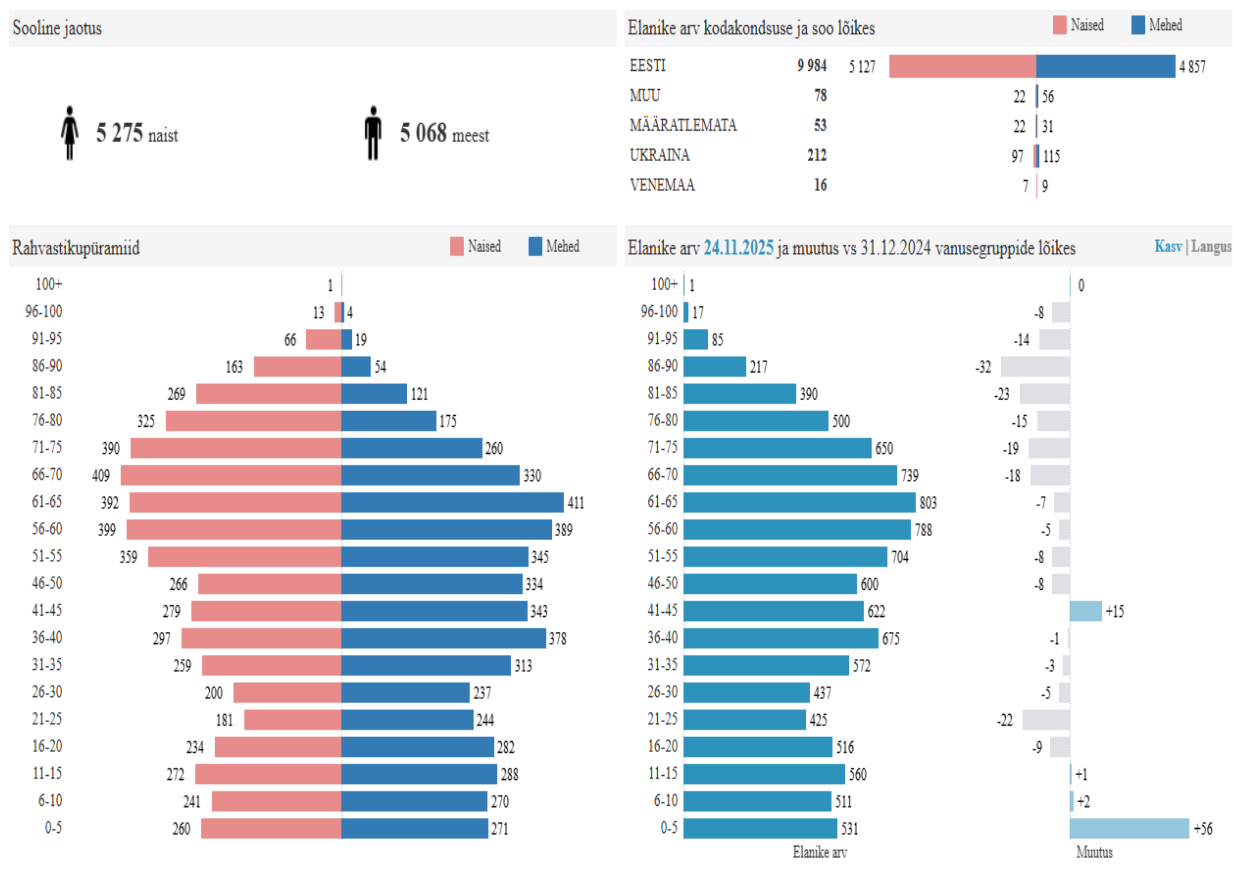

Tabel 2 Pensionisaajate arv Türi vallas 2024-2025 ja keskmine pension

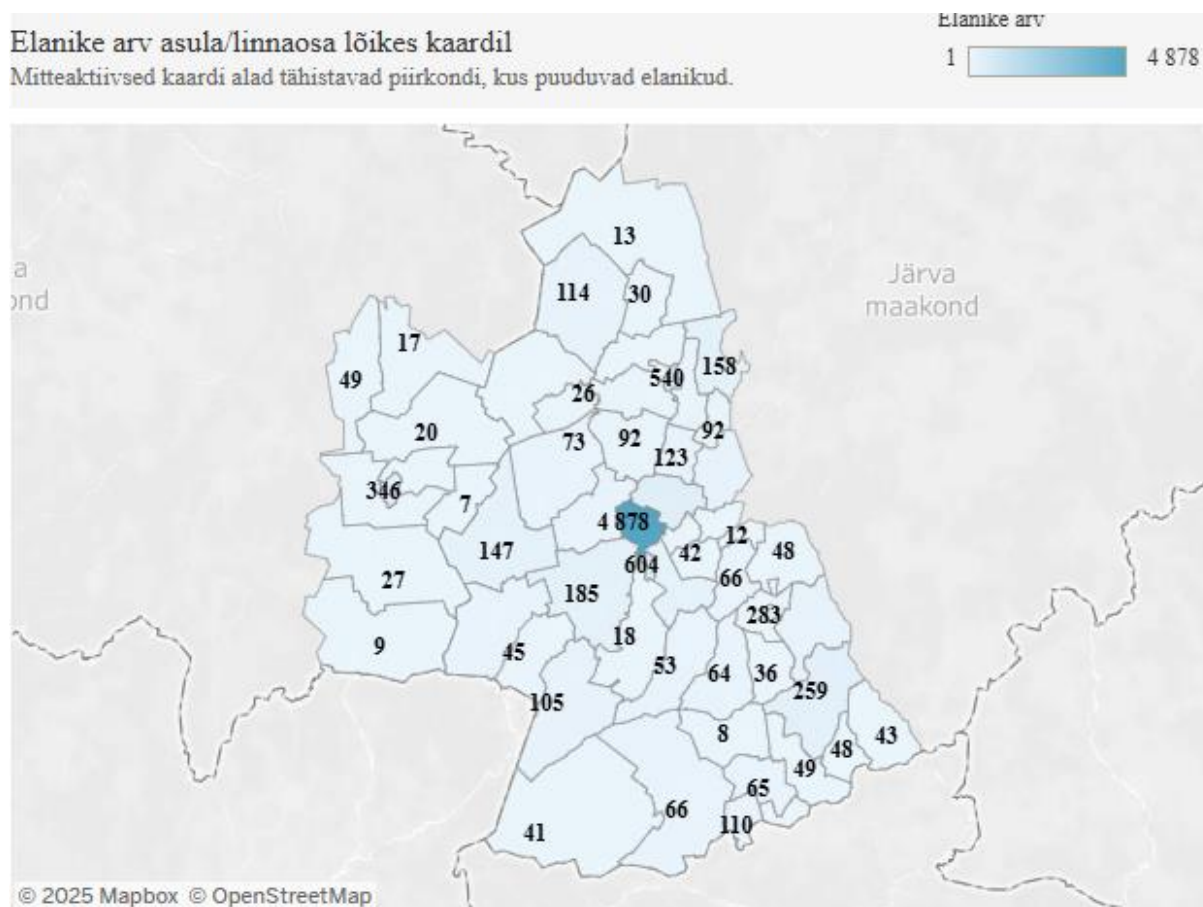
	2024. aasta		2025. aasta	
kuu	pensionisaajate arv	keskmine pension	pensionisaajate arv	keskmine pension
jaanuar	2981	717	2993	792
veebruar	2998	717	2993	792
märts	3002	716	2998	792
aprill	3001	793	3009	836
mai	2995	794	3005	838
juuni	2993	793	3006	838
juuli	2977	795	3000	849
august	2974	797	2994	840
september	2974	796	3000	838
oktoober	2971	797		
november	2974	794		
detsember	2979	794		

Türi vallas oli seisuga 24.11.2025 10 343 elanikku (vähenemine -123 inimest võrreldes 31.12.2024).

Joonis 2 Rahvastikupüramiid Türi vallas

Joonis 3 Elanike arv asulates

Rahvaarvu järgi on meie suurim asula 4878 Türi linn, järgnevad Särevere alevik 604, Väätša alevik 540, Käru alevik 346 ja Oisu alevik 283 elanikuga.

Väiksemad asulad on Näsuvere küla 1, Kõdu küla 7, Pibari küla 8, Kullimaa küla 9 ja Rikassaare küla 12 elanikuga.

Türi valla demograafilist olukorda iseloomustab, nii nagu Eestit tervikuna, vähenev rahvaarv ja vananev rahvastik.

1.4. Eelarve osad

Eelarve osad on vastavuses kohaliku omavalitsuse finantsjuhtimise seaduse (KOFS) sätetega. Eelarve koosneb viiest osast:

- põhitegevuse tulud;
- põhitegevuse kulud;
- investeerimistegevus;
- finantseerimistegevus;

➤ likviidsete varade muutus.

Eelarve osad kajastatakse üldeeskirja järgi, milles tegevusala kood kajastab täidetavaid põhifunktsioone. Igal tulu- ja kululiigil on oma tähis. Tähistuse aluseks on riigi poolt kasutusel olev klassifikaator. Klassifikaatori järgi algab numeratsioon kahekohalise numbriga. Iga tulu ja kulu liik liigub detailsema jaotuse suunas ja vastavalt sellele lisandub ka numbreid tähistuses.

Eelarve täitmises on kasutusel lisaks veel dimensioone, mida ei eelarvestata kõige madalamale tasemele, kuid mida jälgitakse täitmises ning nende üle peab arvestust ametiasutuse rahandusosakond. Eelarveinfosüsteemis VeeRa on eelarve täitmine tegevusala ja tulu ning kululiigi detailsuses kättesaadav igapäevaselt.

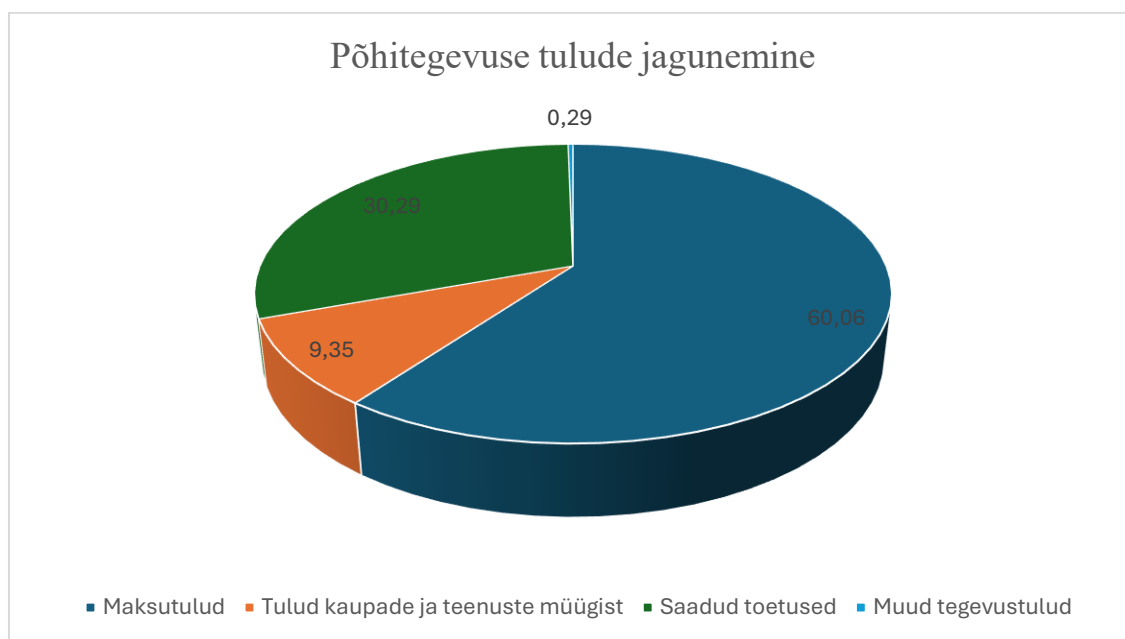
2. PÕHITEGEVUSE TULUD

Põhitegevuse tulude eelarveosas jaotatakse tulud majandusliku sisu järgi järgmisteks liikideks:

- ✓ maksutulud;
- ✓ tulud kaupade ja teenuste müügist (nn omatulud);
- ✓ saadavad toetused tegevuskuludeks;
- ✓ muud tulud.

Kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve on iseseisev ehk kohalik omavalitsus otsustab ise eelarve koostamise üle. Peamisteks eelarve tuludeks on Türi vallas füüsilise isiku tulumaks, maamaks ja toetused riigieelarvest.

Joonis 4 Põhitegevuse tulude jaotus 2026. aastal

Tabel 3 Põhitegevuse tulude võrdlus 2024 – 2026

Põhitegevuse tulud	2024 eelarve	2024 täitmine	2025 eelarve	2025 täitmine	2026 eelnõu
Maksutulud	12 747 184	12 524 907	13 467 550	12 065 702	14 284 858
Tulud kaupade ja teenuste müügist	2 273 969	2 377 991	2 213 152	1 870 869	2 224 770
Saadud toetused	7 489 412	7 699 604	7 501 733	6 915 579	7 204 170
Muud tegevustulud	85 955	102 753	99 025	115 187	70 000
PT TULUD KOKKU	22 596 520	22 705 255	23 281 460	20 967 337	23 783 798

2.1. Maksutulud

Maks on seadusega või seaduse alusel valla- või linnavolikogu määrusega riigi või kohaliku omavalitsuse avalik-õiguslike ülesannete täitmiseks või selleks vajaliku tulu saamiseks maksumaksjale pandud ühekordne või perioodiline rahaline kohustus, mis kuulub täitmisele

seaduse või määrusega ettenähtud korras, suuruses ja tähtaegadel ning mille puhul puudub otsene vastutasu maksumaksja jaoks.

Maksud jagunevad riiklikeks ja kohalikeks maksudeks, kuid eelarve struktuuris eraldi vastavat liigendust ei kasutata. Riiklikud maksud on füüsilise isiku tulumaks (edaspidi FIT) ja maamaks. Türi vallas ei ole kehtestatud ühtegi kohalikku maksu. Maksude laekumist reguleerib maksukorralduse seadus.

2.1.1. Füüsilise isiku tulumaks (FIT)

FIT laekumist reguleerivad tulumaksuseadus ja FIT kohalikele omavalitsustele eraldamise kord. FIT laekumist mõjutab vallas maksumaksjate arv, brutosissetulek ja riigi poolt igal aastal omavalitsustele kehtestatav tulumaksu laekumise määr.

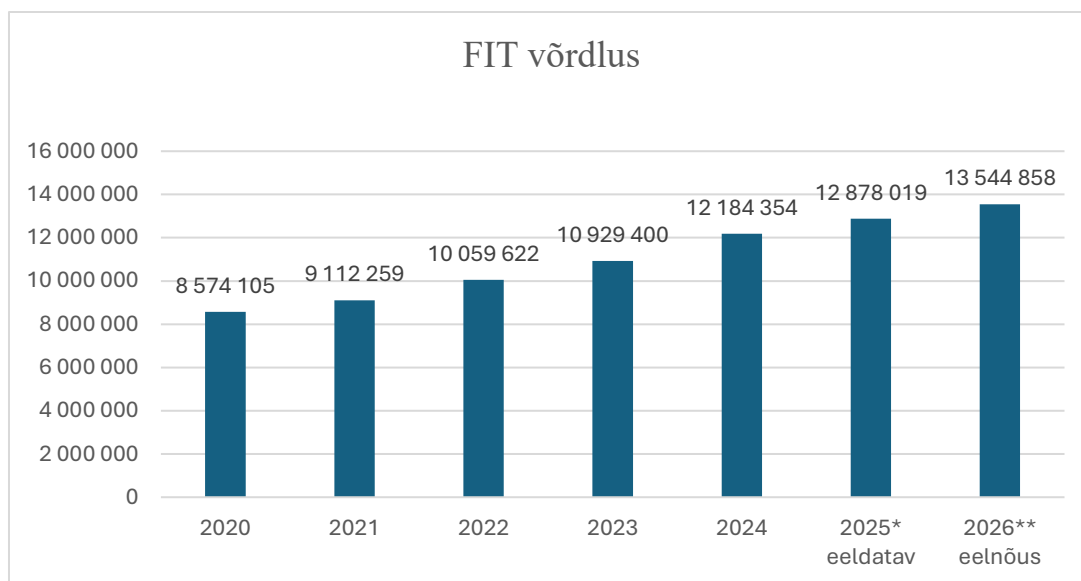
Valla maksumaksja on kodanik, kes on rahvastikuregistris registreeritud valla elanikuks. Maksumaksja elukohana kalendriaastal käsitletakse maksuhalduri (Maksu- ja Tolliamet) peetavasse maksukohuslase registrisse sama kalendriaasta 1. jaanuari seisuga kantud elukohta.

Tulumaksu laekumise prognoosimisel on lähtutud Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi prognoosidest nii palgaskasvule kui pensionile. Arvestatud on ka jooksva aasta tulumaksu senist laekumist ja riigi tehtud muudatust tulumaksuseaduses. Residendist füüsiliste isikute maksustatavast tulust laekus maksumaksja elukohajärgsele kohaliku omavalitsuse üksusele 2020. - 2023. aastal 11,96%. 2024. aastal muudeti kohalike omavalitsuste tulumaksu laekumisi selliselt, et riiklikelt pensionidelt, mida varem omavalitsustele ei laekunud, hakkas laekuma 2,5%, samas vähendati tulumaksu laekumist muudelt tuludelt 11,89% peale. 2025. aastal laekus pensionidelt kohalikule omavalitsusele 5,5% ja muudelt tuludelt 11,29% ning 2026. aasta on need protsendid vastavalt 8,5 ja 10,64.

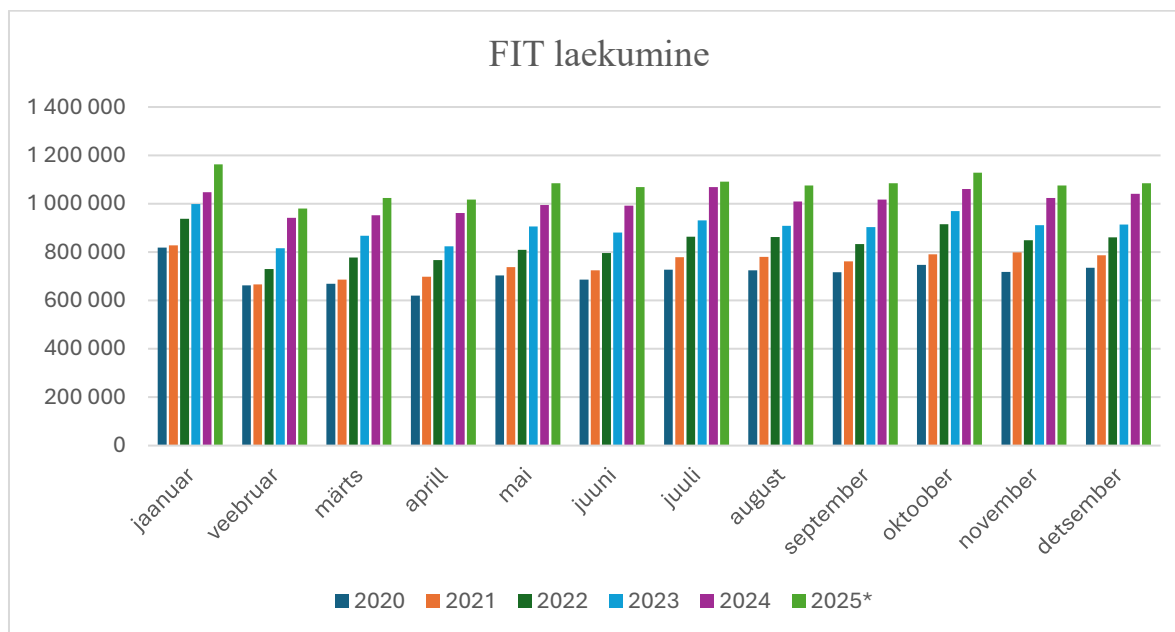
Tabel 4 FIT tekkepõhine võrdlus

aasta	FIT	kasv %
2020	8 574 105	0,00
2021	9 112 259	6,28
2022	10 059 622	10,40
2023	10 929 400	8,65
2024	12 184 354	11,48
2025* eeldatav	12 878 019	5,69
2026** eelnõus	13 544 858	5,18

Joonis 5 FIT võrdlus

Joonis 6 FIT laekumine 2020 – 2025 kuude lõikes

2.1.2. Maamaks

Maamaks on maa maksustamishinnast lähtuv maks. Maa-amet korraldas maade korralise hindamise 2022. aasta sügisel (edaspidi igal neljandal aastal) ning hindamise tulemused hakkasid kehtima 2024. aasta algusest.

Maamaks on riiklik maks, mille maksuhaldur on Maksu- ja Tolliamet. Maamaks arvutatakse kohalikust omavalitsusest saadavate andmete põhjal.

Maamaksumäära kehtestab kohaliku omavalitsuse volikogu hiljemalt maksustamisaastale eelneva aasta 1. oktoobriks.

Vastavalt Türi Vallavolikogu 25. juuni 2025 määrusele nr 4 „Maamaksuseaduse rakendamine Türi vallas“ (<https://www.riigiteataja.ee/akt/401072025033>) kehtivad 2026. aastal järgmised maamaksumäärad:

- Elamumaa ja maatulundusmaa õuema kōlviku maamaksumäär on 0,5 protsenti maa maksustamishinnast aastas;
- maatulundusmaa maamaksumäär on 0,5 protsenti maa maksustamishinnast aastas;
- muu sihtotstarbega maa maamaksumäär on 1 protsent maa maksustamishinnast aastas.

Maamaksu aastase suurenemise maksimaalne piirmäär Türi vallas on 10 protsenti.

Türi valla haldusterritooriumil asuva maamaksuseaduse (<https://www.riigiteataja.ee/akt/130062024005>) § 11 lõikes 1¹ sätestatud maa ehk kodualuse maa osas rakendatakse maksusoodustust 60 eurot aastas.

Maamaksuseaduse § 11 lõigetest 6 ja 7 tulenevalt võib Türi Vallavalitsus kui täitevorgan (edaspidi *vallavalitsus*) okupatsioonirežiimide poolt repressseeritud isiku seadusega sätestatud repressseeritu ja repressseerituga võrdsustatud isiku Maamaksuseaduse § 11 lõikes 1¹ märgitud maa osas maamaksust vabastada.

Tabel 5 Maamaksu laekumise võrdlus

aasta	maamaks	kasv %
2020	524 523	0,00
2021	536 494	2,28
2022	529 355	-1,33
2023	526 585	-0,52
2024	561 564	6,64
2025* eeldatav	740 000	31,77
2026** eelnõus	740 000	0,00

2.2. Tulud kaupade ja teenuste müügist

Türi valla asutuste kaupade ja teenuste müügist (omatulu) kavandatakse 2026. aastal eelarvesse 2 224 770 eurot. Siin kajastatakse kõikide hallatavate asutuste ning vallavalitsuse kui ametiasutuse nn omatulud – riigilõiv, tulud alusharidusteenuse, üldharidusteenuse ja huvikooliteenuse eest teistelt omavalitsustelt, huvikooliteenuse (muusikakool) lastevanemate tasu, lasteaedade toiduraha ja osalustasu summad, mida tasuvad lapsevanemad, ning hallatavate asutuste töötajate toitlustamine. Siin kajastuvad valla üüritulud (korterite üüritulud, väljarenditud ruumid), hooldekodu kohatasud, tulud kultuuri-, spordi- ja kunstialasest tegevusest, üldvalitsemise tulud (raamatupidamise teenuse osutamine ning korraldatavad koolitused) ning sotsiaalvaldkonna tulud.

Detailne omatulude jaotus on ära toodud seletuskirja lõpus (lisa 9.1 – asutuste omatulud).

2.2.1. Riigilõiv

Riigilõiv on riigilõivu seadusega kehtestatud määras tasumisele kuuluv summa juriidiliste toimingute tegemise, avalduste läbivaatamise ja dokumentide väljastamise eest.

Riigilõivu võtja on riigi- või kohaliku omavalitsuse üksuse asutus või valla- või linnasekretär, kes seaduse kohaselt on kohustatud toimingu tegema.

Kohaliku omavalitsuse üksuse asutuse ja valla- või linnasekretäri toimingu eest tasutav riigilõiv laekub valla- või linnaeelarvesse.

Tabel 6 Riigilõivu laekumise võrdlus

2023	10 765	0,00
2024	14 103	31,01
2025* eeldatav	10 000	-29,09
2026** eelnõus	10 000	0,00

Vallaeelarvesse laekub riigilõiv ehitusseadustiku alusel ning ühistranspordiseaduse alusel tehtavate toimingute ning vallasekretäri töestamistoimingute eest.

2.2.2. Tulud haridusalasest tegevusest

Valla eelarvesse planeeritakse 2026. aastal 776 928 eurot.

Tabel 7 Haridusalase majandustegevuse omatulu võrdlus (eurodes)

	2024 eelarve	2024 täitmine	2025 eelarve	2025 täitmine	2026 eelnõu
Türi Vallavalitsus	256 000	256 740	250 456	210 408	250 000
Väätša Lasteaed Paikäpp	44 744	47 642	49 000	42 642	51 379
Türi Lasteaed	267 338	246 149	280 609	229 968	305 870
Türi Muusikakool	33 798	34 450	33 943	30 454	33 794
Türi Kevade Kool	3 100	3 128	3 550	3 460	3 875
Türi Noortekeskus	500	130	0	0	0
Laupa Põhikool	7 500	5 874	5 150	4 430	4 800
Türi Põhikool	31 297	43 119	27 866	25 128	30 000
Türi Ühisgümnaasium	29 042	29 790	26 202	27 239	20 000
Käru Põhikool, lasteaed	21 000	20 299	23 645	19 735	24 036
Käru Põhikool, kool	5 500	6 291	6 500	4 377	6 400
Väätša Põhikool	7 741	7 915	8 070	7 378	5 000
Retla-Kabala Kool, lasteaed	43 579	41 870	47 353	34 983	37 524
Retla-Kabala Kool, kool	7 411	9 600	5 882	5 946	4 250
KOKKU	758 550	752 997	768 226	646 148	776 928

Tasu koolitusteenuse osutamise eest

Tasu koolitusteenuse osutamisest laekub teistelt omavalitsustelt, kelle lapsed õpivad Türi valla üldhariduskoolides või käivad valla koolieelsetes lasteasutustes.

Vabariigi Valitsuse 12.12.2024 määruse nr 79 kohaselt on õppekoha tegevuskulu piirmäär ühe kuu kohta aastaks 2025 109 eurot. (2026. aasta hetkel kehtestamata).

Laste arvud võetakse igakuiselt 10. kuupäeva seisuga ning esitatakse teistele omavalitsustele arved.

10. novembri 2025 seisuga õpib teistest omavalitsustest meie põhikoolides 39 õpilast ning gümnaasiumi õpilasi 50.

Tabel 8 Teiste omavalitsuste õpilased Türi valla haridusasutustes

asutus	õpilasi
Türi Kevade Kool	5
Laupa Põhikool	2
Türi Põhikool	7
Türi Ühisgümnaasium	50
Väätsa Põhikool	22
Retla-Kabala Kool	3
KOKKU	89

Tabel 9 Omavalitsused, kust lapsed meile käivad

Omavalitsus	õpilaste arv
Elva vald	1
Järva vald	5
Kastre vald	1
Kehtna vald	1
Kose vald	1
Paide linn	66
Põhja-Sakala vald	2
Põltsamaa vald	1
Pärnu linn	1
Rakvere vald	1
Rapla vald	1
Tallinna linn	4
Tartu linn	2
Tori vald	1
Valga vald	1
KOKKU	89

Osalemine muusikakooli kulude katmisel

Vastavalt Türi Vallavolikogu 28. juuni 2018 määrusele nr 31 (<https://www.riigiteataja.ee/akt/431032021027?leiaKehitiv>) on õppetasu Türi Muusikakoolis alates 1. septembrist 2018 eelkoolis ja vaba õppekavaga osakonnas 21 eurot ning põhikooli pilliõpetus- ja üldosakonnas 25 eurot kuus. Õppetasu suurus täiskasvanute osakonnas on 65 eurot kuus. Kui perest käib muusikakoolis samaaegselt rohkem kui üks laps, siis esimese lapse eest tasutakse 100% õppetasust, teise lapse eest 75% ja kolmas ning iga järgmine laps saab õppida õppetasuta.

10. novembri seisuga õpib Türi Muusikakoolis 150 õpilast, sh 13 täiskasvanut ning 15 eelkooli õpilast. 3 õpilast õpivad paralleelselt kahel erineval huvialal.

Osalemine lasteaedade tegevuskulude katmisel

Vastavalt Alusharidusseaduse (<https://www.riigiteataja.ee/akt/101072025002>) § 46 lg 5 lepivad kohaliku omavalitsuse üksused kokku koha maksumusega seotud kulu tasumise korra.

Teistest omavalitsustest käib meie lasteaedades 10. novembri 2025 seisuga 14 last. Suulised kokkulepped tasumiseks on kõigi omavalitsustega, välja arvatud Tallinna linn.

Tabel 10 Omavalitsused, kust lasteaia lapsed meil käivad

omavalitsus	laste arv
Järva vald	1
Paide linn	6
Põhja-Pärnumaa vald	2
Põhja-Sakala vald	1
Rapla vald	1
Saue vald	1
Tallinna linn	2
KOKKU	14

Koolieelse lasteasutuse osalustasu

Munitsipaallasteaeda rahastatakse kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvest, riigieelarvest ja vanemate kaetavast osast. Osalustasu munitsipaallasteaias ühe lapse kohta ei või ületada 20 protsenti töölepingu seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud töötasu alammäärast.

Kohaliku omavalitsuse üksus kehtestab munitsipaallastehoiu ja -lasteaia osalustasu, mis võib olla diferentseeritud sõltuvalt laste arvust perekonnas, sotsiaalmajanduslikust taustast või muudest asjaoludest.

Vastavalt Türi Vallavolikogu 29. märtsi 2018 määrusele nr 17 (<https://www.riigiteataja.ee/akt/431032021029?leiaKehitiv>) on osalustasu määr 5%. Kui perest käib lasteaias samaaegselt kolm või enam last, tasub lapsevanem ühe lapse eest 100%, teise eest 75% ning kolmanda ja järgnevate laste eest lapsevanem osalustasu ei maksa.

Tabel 10 Lasteaia osalustasu

Aasta	Miinumipalk	osalustasu	% miinumipalgast	Lubatud %	summa
2020	584	29,20	5	20	116,80
2021	584	29,20	5	20	116,80
2022	654	32,70	5	20	130,8
2023	725	36,25	5	20	145,00
2024	820	41,00	5	20	164,00
2025	886	44,30	5	20	177,20
2026					

Tabel 11 Kohatasu arvestuse võrdlus koolieelsetes lasteasutustes

	2024 eelarve	2024 täitmine	2025 eelarve	2025 täitmine	2026 eelarve
Türi Vallavalitsus	140 000	141 605	130 000	96 407	120 000
Väätsa Lasteaed Paikäpp	26 864	28 034	31 308	26 337	28 864
Türi Lasteaed	154 428	145 550	165 498	140 770	170 127
Käru Põhikool	12 000	11 387	13 645	12 105	14 036
Retla-Kabala Kool	24 579	24 139	28 255	21 840	21 564
Kokku	357 871	350 715	368 706	297 459	354 591

Tabel 12 Laste arv koolieelsetest lasteasutustes seisuga 10. november 2025

Asutus/aasta	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Käru Põhikool, lasteaed	21	24	23	21	20	27	28	29
Retla-Kabala Kool, lasteaed	53	51	52	55	52	58	53	47
Türi Lasteaed	293	323	332	323	357	356	344	344
Väätsa Lasteaed Paikäpp	60	62	66	70	65	67	69	63
Kokku	427	460	473	469	494	508	494	483

Tasu toithustamiskuludeks

Tasu arvestatakse lastevanematelt, kelle lapsed käivad Türi valla koolieelsetes lasteasutustes ning lastevanematelt, kelle lapsed õpivad üldhariduskoolis ning osalevad pikapäevarühma töös. Samuti arvestatakse tasu toithustamiskuludeks valla töötajatelt, kes lasteaia/koolis lõunat söövad.

Alushariduse seaduse § 46 lg 4 alusel kehtestab kohalik omavalitsuse üksus munitsipaallasteaia toidukulu päevamaksumuse – toidukulu on toidu valmistamise, sealhulgas toiduainete kulu.

Alushariduse seaduse § 36 lg 3 alusel katab lapse toidukulu vanem.

Tabel 13 Toiduraha võrdlus

	2024 eelarve	2024 täitmine	2025 eelarve	2025 täitmine	2026 eelarve
Väätsa Lasteaed Paikäpp	17 490	19 218	17 692	16 065	22 515
Türi Lasteaed	111 756	99 817	114 531	89 074	135 743
Türi Kevade Kool	3 100	3 128	3 550	3 460	3 875
Laupa Põhikool	7 500	5 218	5 150	4 430	4 800
Türi Põhikool	30 330	41 477	26 600	23 637	30 000
Türi Ühisgümnaasium	12 500	13 870	13 000	14 141	11 000
Käru Põhikool, lasteaed	9 000	8 911	10 000	7 630	10 000
Käru Põhikool, kool	5 500	6 292	6 500	4 433	6 400
Väätsa Põhikool	6 300	6 657	7 251	6 559	5 000
Retla-Kabala Kool, lasteaed	19 000	17 732	18 919	12 964	15 960
Retla-Kabala Kool, kool	7 000	8 940	5 881	5 719	4 250
Kokku	229 476	231 260	229 074	188 112	249 543

2.2.3. Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest

Eelarvesse planeeritakse 2026. aastal kultuuri- ja kunstialasest tegevusest 36 400 eurot.

Tabel 14 Kultuuri- ja kunstialase tegevuse omatulu võrdlus

	2024 eelarve	2024 täitmine	2025 eelarve	2025 täitmine	2026 eelarve
Türi Vallavalitsus	16 544	16 544	0	0	0
Türi Raamatukogu	3 400	3 075	1 000	1 398	1 000
Türi Kultuurikeskus	27 300	34 280	26 385	19 766	25 500
Türi Muuseum	2 060	2 804	1 500	3 083	1 500
Türi Noortekeskus	11 000	11 872	8 000	7 854	8 400
Kokku	60 304	68 575	36 885	32 101	36 400

2.2.4. Tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest

Eelarvesse planeeritakse 2026. aastal spordi- ja puhkealasest tegevusest 700 eurot.

Tabel 15 Spordi- ja puhkusealase tegevuse omatulu võrdlus

	2024 eelarve	2024 täitmine	2025 eelarve	2025 täitmine	2026 eelarve
Türi Vallavalitsus	0	87	0	10	0
Türi Kultuurikeskus	972	1216	700	898	800
Türi Noortekeskus	500	795	0	0	0
Kokku	1472	2098	700	908	800

2.2.5. Tulud sotsiaalalasest tegevusest

Eelarvesse planeeritakse 2025. aastal tulu sotsiaalalasest tegevusest 769 452 eurot.

Tabel 16 Sotsiaalalase tegevuse omatulu võrdlus

	2024 eelarve	2024 täitmine	2025 eelarve	2025 täitmine	2026 eelarve
Türi Vallavalitsus	125 785	3 915	4 500	5 467	5 500
Türi Päevakeskus	176 909	130 845	130 452	106 475	124 392
Väätsa eakate kodu	639 060	665 529	674 000	554 442	697 200
Kokku	941 754	800 289	808 952	666 384	827 092

2024. aasta novembrikuus andis Riigi Tugiteenuste Keskus teada, et siiani projekti „ISTE“ tulud, mis kajastatud kontol 3224 Türi Vallavalitsuse all, tuleb tagasiulatuvalt 01. jaanuarist 2024 kajastada kontol 3500 Saadud toetused. 2024. aasta eelarvet enam ümber ei saanud tõsta, küll kajastati täitmine õigesti.

2.2.6. Elamu- ja kommunaaltegevuse tulud

Eelarvesse planeeritakse 2026. aastal tulu elamu- ja kommunaaltegevusest 245 000 eurot.

Tabel 17 Elamu- ja kommunaaltegevuse omatulu võrdlus

	2024 eelarve	2024 täitmine	2025 eelarve	2025 täitmine	2026 eelarve
Türi Vallavalitsus	1 846	2 098	0	0	0
Türi Kommunaalasutus	0	258	0	215	0
Türi Haldus	240 000	260 191	253 000	210 153	250 000
Kokku	241 846	262 547	253 000	210 368	250 000

Elamu- ja kommunaalteenuste eest kogub tulu hallatav asutus Türi Haldus, kelle hallata on valla sotsiaal- ja munitsipaalmajad ning -korterid Türi linnas Mehaanika tänav 1 ja 3, Tallinna tänav 33, F. J. Wiedemanni tänav 1, Viljandi tänav 13b ja 30, Särevere alevikus Mäe tänav 6, Väätsa alevikus Põllu tänav 4 ja 6 ning Kärü alevikus Viljandi mnt 7 ja 10. Üürihinnad vaadatakse üle 2026. aasta esimesel poolaastal.

2.2.7. Tulud üldvalitsemisest

Eelarvesse planeeritakse 2026. aastal Türi Vallavalitsuse kui ametiasutuse poolt Türi Arengu Sihtasutusele raamatupidamisteenuse osutamise eest arvestatud tulud summas 6 500 eurot ning kohalike omavalituste raamatupidajatele raamatupidamisprogrammi koolitamise tulud 3 250 eurot.

2.2.8. Üür ja rent

Eelarvesse planeeritakse 2026. aastal mitteeluruumidelt üüritulu 308 400 eurot.

Tabel 18 Üüri- ja renditulude võrdlus

	2024 eelarve	2024 täitmine	2025 eelarve	2025 täitmine	2026 eelarve
Türi Vallavalitsus	6 740	6 849	3 060	4 412	360
Türi Lasteaed	0	382	452	851	0
Türi Raamatukogu	1 200	831	1 200	871	1 000
Türi Kultuurikeskus	37 000	38 609	35 000	30 849	35 000
Türi Kevade Kool	2 865	3 054	3 320	2 046	3 320
Türi Noortekeskus	10 382	10 619	14 120	10 179	11 320
Laupa Põhikool	200	0	200	300	200
Türi Põhikool	1 516	2 948	1 000	1 542	1 000
Türi Ühisgümnaasium	2 000	3 579	2 000	2 660	2 000
Käru Põhikool	0	0	280	480	400
Väätsa Põhikool	3 430	2 992	1 895	2 615	0
Retla-Kabala Kool	313	370	200	247	200
Türi Kommunaalasutus	178 000	199 947	200 000	168 157	190 000
Türi Haldus	64 616	53 351	39 000	35 873	40 000
Türi Muuseum	4 000	4 773	3 000	3 561	3 000
Kokku	312 262	328 304	304 727	264 643	287 800

2.3. Saadavad toetused tegevuskuludeks

2.3.1. Kohaliku omavalitsuse toetusfond

Riigieelarve seadusega eraldatakse kohalikele omavalitsusele toetust hariduskuludeks, toimetulekutoetuse maksmiseks, koolilõuna kulu osaliseks katmiseks, sotsiaaltoetuste ja –teenuste osutamise toetuseks, omavalitsuste tulubaasi stabiliseerimiseks ja muudeks toetusteks. Toetusfondi ühtne eesmärk on tagada kohalikele omavalitsustele piisavad vahendid kohaliku elu üle iseseisvalt seaduste alusel otsustamiseks. Toetusfondi vahendid on määratud konkreetseks otstarbeks. Igal aastal jaotatakse neid vahendeid Vabariigi Valitsuse määrusega. Käesolevaks hetkeks ei ole Vabariigi Valitsuse määrus veel kinnitatud.

Toetusfondi esialgseid vahendid ei ole 18. novembri 2025 seisuga Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi lehel veel avaldatud. Eelarve eelnõusse on arvestatud toetused üldjuhul 2025. aasta tasemel.

Tabel 19 Toetusfondi jagunemine

Toetusfondi jaotus	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
Põhikooli õpetajate tööjõukuludeks	2 566 006	3 219 719	3 308 985	3 426 760	3 434 980
Gümnaasiumi õpetajate tööjõukuludeks	328 627	324 109	284 607	271 442	271 000

Õppekirjanduseks	61 343	60 853	58 710	58 539	58 000
Koolilõunaks	185 675	183 925	177 450	176 750	176 000
Kultuuriranits	8 874	13 113	12 974	13 258	13 000
Tõhustatud ja eritoe tegevuskuludeks	225 792	206 712	222 768	265 524	260 000
Õpetajate, direktorite ja õppealajuhatajate täienduskoolituseks	18 574	18 574	18 574	18 574	18 574
Direktorite ja õppealajuhatajate tööjõukuludeks	145 446	145 446	145 446	145 446	145 446
Huvihariduse ja -tegevuse toetus	144 594	127 897	122 214	117 768	100 000
Raske ja sügava puudega lastele abi osutamise toetus	29 792	25 037	24 947	22 566	22 000
Koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetus	128 117	128 445	137 119	138 354	137 000
Kohalike teede hoiu toetus	456 912	428 051	424 518	426 051	420 000
Matusetoetus	41 411	41 725	0	0	0
Asendus- ja järelhooldus	360 176	417 580	0	0	0
Pikaajalise hoolduse korraldamise toetus	0	376 991	0	0	0
Kõrgeenergiakuludega toimetulemise toetus	0	44 125	0	0	0
Toimetulekutoetuse maksmise hüvitis	310 301	316 374	270 774	432 418	350 000
Rahvastikutoimingud	1 614	714	694	273	0
Vaimse tervise edendamise toetus	0	0	0	17 132	17 000
Kokku	5 013 254	6 079 390	5 209 780	5 530 855	5 423 000

Tasandus- ja toetusfondi vahendid kantakse kohaliku omavalitsuse üksustele üle rahandusministri 10.09.2014. aasta määruse nr 30 „Kassalise teenindamise eeskiri“ § 20 alusel. Määratud toetustest kantakse üle esimeses kvartalis 28%, teises kvartalis 34%, kolmandas kvartalis 18% ja neljandas kvartalis 20%, sh iga kuu üks kolmandik kvartalis väljamaksmisele kuuluvatest vahenditest. Eeskirjas on sätestatud võimalused avansiliste maksete taotlemiseks.

2.3.2. Tasandusfond

Tasandusfondi on eelarves arvestatud vahendeid 1 000 000 eurot.

Tasandusfondi vahendid on ette nähtud kohaliku omavalitsuse üksuste ülesannete täitmise võimaluste ühtlustamiseks. Vahendite kasutamise üle otsustavad toetuse saajad. Tasandusfondi on lisatud alates 2024. aastast asendus- ja järelhoolduse, matusetoetuse ning pikaajalise hoolduse vahendid (laekuvad omavalitsusele läbi tasandusfondi ja tulumaksu).

Tabel 20 Tasandusfondi võrdlus aastatel 2018 -2026

	tasandusfond	muutus
2018	897 414	0
2019	782 639	-114 775
2020	930 517	147 878
2021	1 059 566	129 049
2022	1 113 292	53 726
2023	1 069 809	-43 483
2024	1 413 750	343 941
2025	1 146 256	-267 494
2026	1 000 000	-146 256

2.4. Muud saadud toetused tegevuskuludeks

Tegevuskulude sihtfinantseerimiseks on 2026. aasta eelarves vahendeid 781 170 eurot.

Tabel 21 Eraldatud vahendid

Asutus	tegevusala	summa	selgitus
Türi Vallavalitsus	02200	9 493	Eraldus Siseministeerium (eeldatav)
	0921209	500 000	sihtotstarbelised vahendid vastavalt laekumistele või lepingutele
	1012101	164 277	projekt ISTE
Türi Noortekeskus	0810704	30 800	Projekt „Türi valla noorsootöö koostöövõrgustiku arendamine“.
Türi Noortekeskus, Türi perepesa	0810707	10 000	Projekt „Imelised aastad“
Türi Raamatukogu	0820102	21 500	Kultuuriministeeriumi toetus
Türi Põhikool	09212041	5 000	Järvamaa Spordiliit „projekt „Sport koolis“
Türi Kevade Kool	0960202	40 100	Õpilaskodu toetus – eritoega 11*3400 ja 1 töhustatud toega 2700
KOKKU		781 170	

2.5. Muud tegevustulud

Keskkonnatasude seaduse § 55¹ alusel on arvestatud eelarvesse maardlate kaevandamisõiguse tasu 5 000 eurot ning vee erikasutustasu 20 000 eurot.

Muude tegevustulude all on 45 000 eurot Türi Halduse tulu.

3. PÕHITEGEVUSE KULUD

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 8 lõikele 1 planeeritakse põhitegevuse kulude eelarveosasse antavad toetused ja muud tegevuskulud (personali-, majandamis- ja muud kulud).

Eelarve kulude klassifitseerimine toimub analoogsetel alustel tulude tähistamisega. Kulud tähistatakse nende detailsuse järgi:

- ✓ üldised valitsussektori teenused;
- ✓ riigikaitse;
- ✓ avalik kord ja julgeolek;
- ✓ majandus;
- ✓ keskkonnakaitse;
- ✓ elamu- ja kommunaalmajandus;
- ✓ tervishoid;
- ✓ vabaaeg, kultuur, religioon;
- ✓ haridus;
- ✓ sotsiaalne kaitse.

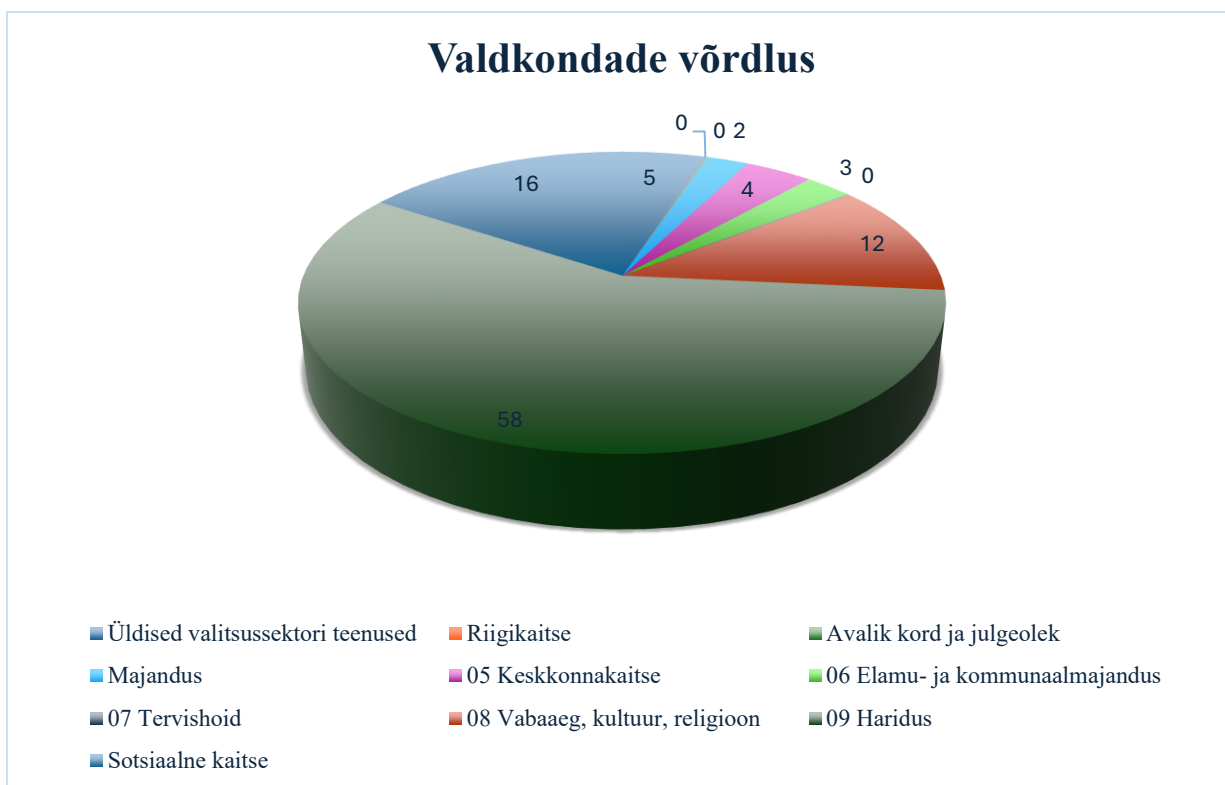
Iga valdkond jaguneb tegevusaladeks, mis on sätestatud riigi raamatupidamise üldeeskirjaga. Riigi raamatupidamise üldeeskiri näeb ette viiekohalise konto kasutamise ja ülejäänud detailsem jaotus on iga kohaliku omavalitsuse otsustada.

Põhitegevuse kulud osakondade (allasutuste) kaupa on toodud seletuskirja lisas 4 ning koos investeringutega lisas 5.

Tabel 22 Eelarve kulude võrdlus valdkondade kaupa 2024 -2026

	2024 eelarve	2024 täitmine	2025 eelarve	2025 täitmine	2026 eelarve
Üldised valitsussektori teenused	1 076 846	954 093	1 047 064	815 171	1 129 650
Riigikaitse	0	0	9 493	2 010	9 493
Avalik kord ja julgeolek	54 163	60 723	14 000	8 391	13 000
Majandus	542 821	460 355	551 161	401 528	561 671
05 Keskkonnakaitse	938 190	866 479	891 086	719 166	916 699
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	627 038	575 522	647 180	502 812	639 117
07 Tervishoid	10 500	10 475	30 332	8 793	27 500
08 Vabaaeg, kultuur, religioon	2 468 403	2 367 731	2 622 744	2 172 383	2 741 805
09 Haridus	12 153 889	11 759 070	12 745 484	10 122 873	13 145 178
Sotsiaalne kaitse	3 236 296	3 302 996	3 565 561	2 992 594	3 573 722
Kokku	21 108 146	20 357 444	22 124 105	17 745 721	22 757 835

Joonis 7 Valdkondade võrdlus 2026. aastal

3.1. Üldised valitsussektori teenused

Üldiste valitsussektori teenuste valdkonnale on planeeritud 1 129 650 eurot, mille hulgas on nii volikogu kui ka vallavalitsuse tegevusega seotud kulud.

Tabel 23 Üldised valitsussektori teenused tegevusalade võrdlus

	2024 eelarve	2024 täitmine	2025 eelarve	2025 täitmine	2026 eelarve
Türi Vallavolikogu	84 543	66 034	79 902	52 846	90 162
Türi Vallavalitsus	771 074	780 483	783 478	654 431	793 937
Kohaliku omavalitsuse üksuse reservfond	117 399	0	70 184	0	150 000
Muud üldised teenused	4 470	4 440	1 500	1 129	1 500
Muud üldised valitsussektori teenused	18 225	18 225	30 000	22 295	3 345
Üldiseloomuga ülekanded valitsussektoris	81 135	84 910	82 000	84 470	90 706
Kokku	1 076 846	954 092	1 047 064	815 171	1 129 650

3.1.1. Türi Vallavolikogu (01111)

Türi Vallavolikogu eelarve on 2026. aastal 90 162 eurot, milles on arvestatud volikogu liikmete tasud, komisjonide ja noortevolikogu kulud ning majandamiskulud.

Vastavalt Türi Vallavolikogu 17. detsembri 2021 määrusele nr 20 makstakse Türi Vallavolikogu esimehele volikogu töö korraldamise ja Türi valla esindamisega seotud ülesannete täitmise eest tasu 1500 eurot kuus, Türi Vallavolikogu aseesimehele vallavolikogu esimehe asendamisel ja volikogu esimehe ülesannete täitmise korral 750 eurot. Tasu aseesimehele makstakse vallavolikogu esimehe käskkirja alusel. Türi Vallavolikogu alalise komisjoni esimehe tasu suurus komisjoni töö korraldamise ja juhtimise eest on 360 eurot kalendrikuus (v.a volikogu esimehele, kes on ka komisjoni esimees ning kahe komisjoni esimehed on avalduse alusel tasust loobunud). Tasu makstakse selle kalendrikuu eest, millal esimees koosoleku(d) läbi viis.

Volikogu liikme tasu suurus volikogu tööst osavõtu eest on 72 eurot kalendrikuus (v.a liikmele, kes on volikogu esimees või alalise komisjoni esimees).

Türi valla noortevolikogule on arvestatud kuludeks 1500 eurot.

3.1.2. Türi Vallavalitsus (01112)

Türi Vallavalitsuse tegevusala sisaldab nii Türi Vallavalitsuse kui täitevorgani kui ka Türi Vallavalitsuse kui ametiasutuse tegevusega seotud kulu summas 793 927 eurot.

Selle tegevusala all kajastatakse täitevorgani, kantselei, rahandusosakonna ning vallavanema otsealluvate – arendusjuht, avalike suhete juht, haldusspetsialist, puhastusteenindajad - personalikulud (arvestatud kinnitatud struktuuriga)

Eelarves on arvestatud majandamiskuludega ametiasutuse, Türi linnas asuva hoone (Türi linn, Hariduse tänav 3) ning Kabala külas, Kärü alevikus, Oisu alevikus ja Väätsa alevikus asuvate teeninduskohtade kuludega.

3.1.3. Reservfond (01114)

Türi valla 2026. aasta reservfond on 150 000 eurot, mida saab kasutada vastavalt kehtestatud korrale. Siin kajastub hetkel 50 000 eurot, mis on mõeldud valla töötajatele tervise- ja spordikulude katteks.

3.1.4. Muud üldised teenused (01330)

Antud tegevusalalt kaetakse pangateenustega (nt e-arvete edastamine pankadesse, laenu sõlmimisega seotud kulu) seotud kulu, milleks on planeeritud 1500 eurot.

3.1.5. Muud üldised valitsussektori teenused (01600)

Eelarvesse on kavandatud valla valimiskomisjoni kulud summas 3345 eurot, juhuks kui vastav komisjon peab aasta jooksul kogunema.

3.1.6. Üldiseiseloomuga ülekanded valitsussektoris (01800)

Liikmemaksu suurus on planeeritud eelduslikult ja seni teadaoleva info alusel 2026. aasta eelarvesse 90 706 eurot.

Tabel 24 Liikmemaksude võrdlus

liikmemaksud	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
Eesti Linnade ja Valdade Liit	10 462	11 327	10 000
Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus	275	275	275
MTÜ Eesti Mõisakoolide Ühendus	258	258	258
SA Järvamaa	47 496	47 496	45 683
MTÜ Lõuna- Järvamaa Koostöökogu	10 624	10 624	9 800
MTÜ Türi Spordiklubide Liit	20	20	30
MTÜ Eesti Puhkpillimuusika Ühing	144	144	144
MTÜ Raplamaa Partnerluskogu	278	278	250
Eesti Muusikakoolide Liit	378	378	360
MTÜ Eesti Ringhäälingumuuseum	10 200	10 200	10 200
Innovation Circle Network	330	330	330
Douzelage liikmemaks	350	350	350
Türi-Paide Rahvajooks MTÜ	320	320	320
Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskus	0	0	12 706
Kokku	81 135	82 000	90 706

3.2. Riigikaitse

Eelarvesse on planeeritud 9493 eurot, mis on sihtotstarbeline eraldi riigieelarvest Siseministeeriumilt (eeldatavalt).

3.3. Avalik kord ja julgeolek

Avaliku korra ja julgeoleku valdkonna eelarve on planeeritud 2026. aastal 13 000 eurot, mille hulgas on päästeteenuste ja muu avaliku korra ning julgeoleku tegevustega seotud kulud.

Tabel 25 Avalik kord ja julgeolek tegevusala võrdlus

	2024 eelarve	2024 täitmine	2025 eelarve	2025 täitmine	2026 eelarve
Päästeteenused	3 000	2 000	3 000	2 000	4 000
Muu avalik kord ja julgeolek	51 163	58 723	11 000	6 825	9 000
Kokku	54 163	60 723	14 000	8 825	13 000

3.3.1. Päästeteenused (03200)

Päästeteenuste eelarve kulu on planeeritud eraldisena Türi valla eelarvest 4000 eurot mittetulundusühingutele Türi Vabatahtlik Tuletõrje Ühing (Väätsa ja Oisu vabatahtlikud), Kärü Tuletõrje Selts ning Lõõla Vabatahtlik Päästekomando, kes panustavad vabatahtlikena kutseliste komandode aitamisele ennetustööde teostamisel ja väljakutsetele reageerimisel.

3.3.2. Muu avalik kord ja julgeolek

Avaliku korra tagamiseks on valla eelarves tegevuskuluna 9000 eurot, milles on turvafirma G4S ööpäevaringse valveteenuse seadmete kulud, jalgrataste nutiparkimise Bikeep parkla kulud.

3.4. Majandus

Majanduse valdkonda on planeeritud 2025. aastal tegevuskuludena 461 671 eurot, mille hulgas on ettevõtluse, maakorraldamise, maanteetranspordi, turismi, üldmajanduslike arendusprojektide ja muu majanduse (k.a majandusosakonna 6,0 ametniku personalikulud) kulud. Kulud on jagatud kahe asutuse Türi Vallavalitsuse ja Türi Halduse vahel.

Tabel 26 Majanduse tegevusalade võrdlus

	2024 eelarve	2024 täitmine	2025 eelarve	2025 täitmine	2026 eelarve
Üldine tööjõupoliitika	1 000	0	4 000	1 211	4 000
Põllumajandus	2 000	487	8 000	9 656	9 800
Muu energia	3 846	3 966	1 800	1 474	1 800
Maanteetransport, vald	0	0	3 400	2 635	10 301
Maanteetransport, Türi Haldus	282 690	212 962	304 633	191 209	302 000
Turism	1 500	885	1 500	300	5 000
Üldmajanduslikud arendusprojektid	22 415	27 976	15 523	14 232	15 523
Muu majandus	229 370	214 078	212 305	181 147	213 244
Kokku	542 821	460 354	551 161	401 864	561 668

3.4.1. Üldine tööjõupoliitika

Eelarve reale on planeeritud 4000 eurot. Planeeritud on ettevõtjate ümarlaua ja infopäevade kulud, ettevõtlusalaste konkursside ning muude ettevõtjatele suunatud ürituste korraldamisega ja/või osalemisega seotud kulu ning muu ettevõtlusalase tegevusega ja ettevõtlusalase info levitamisega seotud kulu, toetatakse õpilasfirmasid.

3.4.2. Põllumajandus

Eelarve reale on planeeritud 9800 eurot, mida kasutatakse GIS- programmi arendamiseks, maade mõõdistamiseks ja jagamise kuludeks, notaritasudeks, pärandvara inventuurideks ning oksjonite korraldamiseks.

3.4.3. Muu energia

Eelarve reale on planeeritud 1800 eurot, mis on mõeldud Kabala külas Tiigi tänav 1 (spordihoone) ja Sauna tänav 2 (rahvamaja) hoonete kütmiseks vajalike seadmete rendikuludeks. Katlamaja ja katel kuuluvad vallavalitsusele, kuid põleti katlale ja pumbakeskusele rendime.

3.4.4. Maanteetransport

Eelarve reale on planeeritud 312 304 eurot, mis jaguneb Türi Haldusele teede hoolduseks 302 000 eurot ning Türi Vallavalitsuse kui ametiasutusele 10 314 eurot – Türi Reisikeskuse haldustasu ning Teede Tehnokeskus lumelükkamise kaart, mis on reaalajas jälgitav.

3.4.5. Turism

Eelarve reale on planeeritud 5000 eurot, mida kasutatakse infomaterjalide valmistamiseks ja erinevatel üritustel osalemisega seotud kulu katteks.

3.4.6. Üldmajanduslikud arendusprojektid

Eelarve reale on planeeritud 15 523 eurot, millest 13 523 eurot SA Järvamaa projektile Kesk-Eesti ettevõtlusinkubaator (Türi Vallavolikogu 26. oktoober 2023 otsus nr 81) ning 2000 eurot Säreveere Mäe 6 ja Türi linn, Viljandi 30 korteriomandite moodustamiseks.

3.4.7. Muu majandus

Eelarve reale on planeeritud 228 244 eurot majandusosakonna kulud ning maksekäsu kiirmenetluse riigilõivu kulud.

3.5. Keskkonnakaitse

Keskkonnakaitse valdkond on planeeritud 2026. aastal tegevuskuludena 916 699 eurot, mille hulgas on jäätmekäitluse, avalike alade puhastuse, ning bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse tegevustega seotud kulud. Kulud on jagatud Türi Vallavalitsuse ja Türi Halduse vahel.

Tabel 27 Keskkonnakaitse tegevusalade võrdlus

	2024 eelarve	2024 täitmine	2025 eelarve	2025 täitmine	2026 eelarve
Jäätmekäitus, vald	20 252	20 518	26 508	28 122	8 080
Jäätmekäitus, Türi Haldus	125 000	120 777	109 379	84 671	113 620
Avalike alade puhastus, Türi Haldus	400 800	358 603	370 800	267 543	385 500
Heitveekäitus, Türi Haldus	500	0	500	0	0
Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse, vald	1 000	0	13 000	10 078	1 000
Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse, Türi Haldus	390 638	366 581	370 899	329 610	408 499
Kokku	938 190	866 479	891 086	720 024	916 699

3.5.1. Jäätmekäitus (05100)

Jäätmekäitluse tegevuskulu 2026. aastal on 121 700 eurot. Jäätmekäitluse tegevuskulus on planeeritud jäätmekäitluse korraldamise (sh jäätme punktide ja konteinerite teenindamine),

veekogude puhastamise, Türi jäätmejaama opereerimise ja Türi valla jäätmevaldajate registri pidamisega seotud kulud.

Tegevusala eelarves on Türi Vallavalitsuse kulu 8080 eurot (kogumisringid 7000 eurot, sellest 4600 eurot eterniidiveo kulu omaosalus Väätsa Prügilas ja programmi EVALD kulud 1080 eurot) ja Türi Halduse eelarve on 113 620 eurot, millest personalikulud 34 520 eurot.

3.5.2. Avalike alade puhastus (05101)

Avalike alade puhastamise kuludeks on planeeritud Türi Halduse eelarvesse 385 500 eurot. Avalike alade puhastuse alla on planeeritud kulud aastaringseks teede ja tänavate puhastuseks ning lumekoristuseks.

3.5.3. Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse (05400)

Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse tegevusala eelarves on 402 899 eurot, millest 1000 eurot on Türi Vallavalitsuse eelarves veeproovide teostamiseks ning 408 499 eurot Türi Halduse eelarves parkide korrastamise ning haljasalade hooldamisega seotud kulud, millest personalikulud on 257 699 eurot.

3.6. Elamu- ja kommunaalmajandus

Elamu- ja kommunaalmajanduse tegevusalade kuludeks on planeeritud 639 117 eurot, mille hulgas on elamumajanduse, veevarustuse, tänavavalgustuse, kalmistute ning hulkuvate loomadega seotud tegevused. Kulud on jagatud kolme asutuse Türi Vallavalitsuse, Türi Kommunaalasutuse ja Türi Halduse vahel.

Tabel 28 Elamu- ja kommunaalmajanduse tegevusalade võrdlus

	2024 eelarve	2024 täitmine	2025 eelarve	2025 täitmine	2026 eelarve
Elamumajanduse arendamine	15 805	15 318	6 500	393	6 500
Veevarustus, vald	0	0	7 000	0	0
Veevarustus, Türi Haldus	1 613	1 091	1 000	449	500
Tänavavalgustus, Türi Haldus	145 936	143 054	143 849	108 013	148 849
Kalmistud, vald	4 100	4 098	4 100	2 921	5 200
Kalmistud, Türi Haldus	41 472	40 712	41 412	29 812	40 912
Hulkuvate loomadega seotud tegevus, Türi Haldus	18 000	16 576	30 000	24 242	30 000
Muu elamu-ja kommunaalmajanduse tegevus, Türi Haldus	147 921	117 430	135 626	96 482	126 517
Türi Kommunaalasutus	14 993	12 200	7 993	15 682	8 593
Türi Haldus	237 198	225 044	269 700	225 415	272 046
Kokku	627 038	575 523	647 180	503 409	639 117

3.6.1. Elamumajanduse arendamine (06100)

Elamumajanduse arendamise eelarvesse on planeeritud 6500 eurot korteriühistute nõustamise toetuseks.

Türi Vallavolikogu 26. november 2020 määruse nr 13 „Korterelamute rekonstrueerimistoetus (<https://www.riigiteataja.ee/akt/404122020025>) eesmärk on toetada korteriühistuid, kes omavahenditest või Sihtasutuse KredEx kaudu eraldatava toetuse abil rekonstrueerivad Türi valla haldusterritooriumil asuvaid korterelamuid, pikendades rekonstrueerimisega hoone eluiga ning tõstes korteriomandi väärtust kinnisvaraturul.

Korterelamu rekonstrueerimise toetus on Türi valla eelarvest Türi valla haldusterritooriumil asuva korterelamu rekonstrueerimiseks koostatud ehitusprojekti kulu osaliseks katmiseks makstav ühekordne toetus. Rekonstrueerimistoetust makstakse 10% hoone rekonstrueerimise ehitusprojekti maksumusest (hind projekteerija poolt esitatud arve alusel), kuid mitte rohkem kui 2000 eurot projekti kohta.

3.6.2. Veevarustus (06300)

Veevarustuse tegevusalale on planeeritud Türi Haldusele avalikest veevõtukohtadest vee võtmise kuludeks 500 eurot.

3.6.3. Tänavavalgustus (06400)

Tänavavalgustuse tegevusalale on eelarves planeeritud 148 849 eurot tänavavalgustuse haldamisega seotud kulude katteks, millest personalikulud 8349 eurot.

3.6.4. Kalmistud (0660510)

Kalmistute tegevusalale on planeeritud 46 112 eurot, millest 5200 eurot on Türi Vallavalitsuse eelarves Türi valla kalmistuste andmebaasi Haudi rendikulude katteks ja Pilistvere kalmistu toetuseks ning Türi Halduse eelarve on 40 912 eurot, millest kaetakse Saunametsa, Kõrgessaare, Kesklinna ja Kärü kalmistute majandamiskulud ning kalmistuhooldajate personalikulud.

3.6.5. Hulkuvate loomadega seotud tegevus (0660511)

Türi Halduse eelarvesse on planeeritud 30 000 eurot hulkuvate loomade püüdmise, varjupaika toimetamise, varjupaikadesse vastuvõtu ja seal hooldamise kuludeks.

3.6.6. Muu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus (0660512)

Türi Halduse eelarvesse on planeeritud 126 517 eurot hallatavate hoonete ja ruumide kuludeks ning mujal määratlemata Türi valla objektide hooldus-, remondi-, ülalpidamis- ja personalikuludeks.

3.6.7. Türi Kommunaalasutus (0660513)

Eelarvesse on planeeritud 8593 eurot personali- ja majandamiskuludeks.

3.6.8. Türi Haldus (0660514)

Eelarvesse on planeeritud Türi Halduse (kui asutuse) majandamiskulud summas 51 200 eurot, muud kulud (automaks) 1200 eurot ja personalikuludeks 219 646 eurot.

3.7. Tervishoid

Tervishoid tegevusala reale on planeeritud 27 500 eurot, sellest 10 500 eurot meditsiiniteenuste ja tervishoiu tegevusega seotud kulude katteks ning 17 000 eurot vaimse tervise edendamiseks.

Tabel 29 Tervishoiu tegevusalade võrdlus

	2024 eelarve	2024 täitmine	2025 eelarve	2025 täitmine	2026 eelarve
Üldmeditsiiniteenused	10 500	10 475	13 200	8 793	10 500
Avalikud tervishoiuteenused	17 000	17 132	0	0	0
Kokku	27 500	27 607	13 200	8 793	10 500

3.7.1. Üldmeditsiiniteenused (07210)

Eelarvesse on planeeritud toetus OÜ Türi Tervisekeskusele AS Järvamaa Haigla erialaarstide ruumide kulude katteks.

3.7.2. Avalikud tervishoiuteenused (07400)

2026. aastal on (eeldatavalt) toetusfondi sees eraldatud kohalikele omavalitsustele vahendeid vaimse tervise teenuse osutamiseks. Kohalik omavalitsus võib vahendeid kasutada psühhosotsiaalse ja psühholoogilise abi kättesaadavuse edendamiseks, nt psühholoogiline nõustamine, pereteraapia, hingehoidlik nõustamine, mäguteraapia jms.

3.8. Vaba aeg, kultuur, religioon

Tegevusalade ridadele on planeeritud 2 741 805 eurot, mille hulgas on spordi, kultuuri ja muu vabaaja tegevusega seotud kulud. Valdkond jaguneb viie asutuse vahel – Türi Vallavalitsus, Türi Noortekeskus, Türi Raamatukogu, Türi Kultuurikeskus ja Türi Muuseum.

Tabel 30 Vabaaeg, kultuur, religioon tegevusalade võrdlus

	2024 eelarve	2024 täitmine	2025 eelarve	2025 täitmine	2026 eelarve
Toetus spordiorganisatsioonidele	562 277	562 399	584 638	544 076	625 255
Sporditegevusega seotud toetused, kolmas sektor	10 000	10 000	27 000	27 000	27 000
Ujula kasutamine	130 000	130 000	130 000	130 000	165 000
Muud sporditegevusega seotud kulu	1 000	0	2 500	2 500	3 000
Muu noorsootööga seotud kulu	27 000	27 000	27 000	27 000	27 000

Türi Noortekeskus	200 625	170 100	192 428	158 733	244 815
Türi Noortekeskus, Türi Loomemaja	50 594	53 886	46 762	35 347	47 172
Türi Noortekeskus, Türi Perepesa	86 621	74 559	84 019	66 081	82 015
Vaba aja üritused	78 000	65 774	138 660	107 419	126 000
Türi Raamatukogu	329 362	324 439	349 957	277 311	348 047
Türi Kultuurikeskus	816 426	775 350	883 862	677 696	858 504
Türi Muuseum	55 580	51 817	57 087	43 907	60 837
Muinsuskaitse	6 500	6 500	6 500	6 500	6 500
Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused	61 874	60 420	61 660	60 410	63 660
Muu vabaaeg, kultuur ja religioon	52 544	55 487	30 670	11 823	57 000
Kokku	2 468 403	2 367 731	2 622 743	2 175 803	2 741 805

3.8.1. Sporditegevus (08102)

Sporditegevuse eelarves on planeeritud MTÜ Türi Spordiklubide Liit (edaspidi *TSKL*) sporditegevuse toetamiseks 625 255 eurot, Paide-Türi Rahvajooksu korraldamiseks 12 000 eurot, Türi Arengu Sihtasutus (edaspidi Türi Ujula) tegevuseks 165 000 eurot ja sportlaste tunnustamiseks 3000 eurot.

Türi Spordiklubide Liit (*TSKL*) korraldab vastavalt sõlmitud koostöölepingule Türi vallas sporditegevust, sh treenerite töö tasustamist, õppe-treeningtööd ning spordiürituste ja -võistluste korraldamist. *TSKLi* kuulus 2025. aastal 22 spordiklubi ja liidul on 9 liikmeline juhatus. *TSKLi* hallata on erinevad spordirajatised.

Türi Ujula tegeleb Türi valla kooliõpilastele ja lasteaialastele ujumise algõpetuse andmise, lastele ja noortele ujumistreeningute läbiviimise ning Türi Kevade Kooli õpilastele ja Türi Päevakeskuse klientidele ujumise ja vee(spordi)teraapia osutamisega.

Türi Vallavolikogu 28. august 2025 otsusega nr 29 võeti aastateks 2025-2028 rahaline kohustus igal aastal 15 000 eurot MTÜ *Lisell* ja Robin Jäätma LA2028 rahastamiseks.

3.8.2. Noorsootöö ja noortekeskused (08107)

Eelarves on planeeritud noorsootöö korraldamiseks 350 209 eurot.

Muu noorsootööga seotud kulu (0810703)

Eelarves on planeeritud õpilasmaleva korraldamise kulud 27 000 eurot majanduskuludeks.

Türi Noortekeskus (0810704)

Türi Noortekeskuse töö korraldamiseks on planeeritud eelarvesse 244 815 eurot, millest personalikuludeks 139 768 eurot.

Türi Noortekeskus ja tema struktuuriüksused (Türi loomemaja ja Türi perepesa – eraldi tegevusalad) tegutsevad mitmes hoones ja erinevates Türi valla piirkondades (Väätsa noortetuba, Kärü noortetuba ja Oisu noortetuba).

Külastusstatistika 01.01.2025 – 10.11.2025: Türi Noortekeskus 6957 külastust, Kärü noortetuba 297 külastust, Oisu noortetuba 526 külastust, Väätsa noortetuba 1629 külastust.

Türi Noortekeskuse hoones (Tallinna tänav 1a, Türi) toimub hoone riskasutus:

- ✓ eakad kasutavad ruume lauatenise mängimiseks;
- ✓ lapsed ja pered külastavad Perepesa mängutuba ja programmilisi tegevusi;
- ✓ lastekaitse ning riiklik perelepituse kasutavad ruume töö- ja nõustamisseanssideks;
- ✓ karjäärinõustamised (PayFish / sotsiaaltöö) toimuvad samas majas;
- ✓ lasteaiaõpetajate supervisioonid toimuvad Perepesa ruumides;
- ✓ lisaks toimuvad hoones sünnipäevade korraldamised ja muud renditegevused, mis aitavad katta asutuse majandamiskulusid.

2026. aasta eelarves on projekt „Türi valla noorsootöö koostöövõrgustiku arendamine“. See on 8 kohaliku omavalitsuse pilootprojekt ning toetussumma on 30 800 eurot (september 2025 – august 2027). Projekti sisu on juhtumipõhine koostöö, võrgustiku regulaarne arendamine, kvaliteedisüsteemi edasiarendus ning koolitused.

Töötajaid on koos struktuuriüksustega 8,9, lisaks 8 ringijuhendajat ja koolitajat VÕS lepingute alusel.

Türi Noortekeskus, Türi Loomemaja (0810706)

Türi Loomemaja eelarve on 47 172 eurot, millest personalikulud 17 662 eurot.

Külastajaid on olnud 01.01.2025 – 10.11.2025:

- ✓ ca 150 noort;
- ✓ 20 täiskasvanut;
- ✓ 10 erivajadusega last;
- ✓ 6 lasteaialast.

Türi Loomemajas alustab igal hooajal kokku 12 huviringi, mis katavad loov-, tehnoloogia- ja liikumisvaldkonda.

Püsiringid, mis toimuvad on: keraamika, jumping, 3D-printimine, automudelism.

Lisaks toimuvad mobiilsed ja rändavad töötoad üle Türi valla. Loomemajas tegutseb ka Paide Kunstikool. Loomemajas tegutseb ka 2 rentijat, kes viivad läbi täiskasvanute joogatreeninguid.

Türi Noortekeskus, Türi Perepesa (0810707)

Perepesa eelarvesse on planeeritud 82 015 eurot, millest personalikulud 59 140 eurot.

Perepesa on perioodil 01.01.2025 – 10.11.2025 külastanud mängutoas 1719 külastajat ja programmides on osalejaid olnud 1259.

Perepesa tegevused: Empsi klubi, Papside klubi, vanemahariduse programm, peretoetuse töötoad, võimlemine, muusikaringid ja mitmed teised peresuunalised tegevused.

3.8.3. Vaba aja üritused (08109)

Vaba aja tegevuste eelarves on planeeritud 126 000 eurot milles on ülevallaliste kultuuriürituste toetamise ja korraldamisega (sh Õunafestival, Perefestival, Cellofest, aasta teo ja tegija tunnustamine, valla aukodaniku ja aumärkide saajate tunnustamine, vallavanema vastuvõtt

vallas sündinud beebidele ja nende vanematele, Rapla Kirikumuusika Festival Kärus kirikus) seotud kulud. Vahendeid kasutatakse ka kultuuritöö korraldamiseks ja kultuuritöö edendamiseks (juubelid, tähtpäevad, mälestusüritused, kultuurialane koostöö, kultuuritöötajate nõupidamised ja tunnustamine, reklaamkandjatel info uuendamine, osalemine välisprojektides, valla meenete ostmine).

Eelarveread on vahendid, millelt eraldatakse toetusi III sektorile seltsitegevuse korraldamiseks vallavolikogu kehtestatud korra alusel. Toetusi jagatakse külaliikumise objektidega seotud kuludeks, muu seltsitegevuse korraldamisega seotud kuludeks (mittetulundusühingute tunnustamine, konkursi „Aasta küla“ korraldamisega seotud kulu, väljaspool valda toimuvatel valdkondlikel sündmustel osalemisega seotud kulu, nõupidamiste korraldamine, külavanemate toetus jms) ja toetusteks mittetulundusühingutele (sh MTÜ Eesti Jalgrattamuuseum ja Kärus kärude muuseum).

Eelarve real on vahendid Paide Ralli, Türi Rahvaralli rahastamiseks.

3.8.4. Türi Raamatukogu (0820101)

Türi Raamatukogu eelarves on planeeritud 348 047 eurot, millest personalikuludeks 215 271 eurot. Türi Raamatukogu struktuuriüksused asuvad Türi linnas, Oisu, Väätsa ja Kärus alevikes, Laupa, Kabala ja Kahala külates.

Kõigis raamatukogu struktuuriüksustes asub avalik internetipunkt. Raamatukogu tegevus on muutunud oluliselt nähtavamaks, lisaks tavapärasele raamatute laenutamisele on raamatukogust saanud ka erinevate sündmuste toimumise koht: korraldatakse kohtumisi kirjanikega, reisimuljete õhtuid, lastele põnevaid laupäevahommikusi raamatukogutunde jne.

3.8.5. Türi Kultuurikeskus (0820201)

Türi Kultuurikeskuse eelarves on planeeritud 858 504 eurot, millest personalikuludeks 444 054 eurot. Türi Kultuurikeskuse struktuuriüksused asuvad Türil, Oisus, Kabalas, Väätsal ja Kärus.

Vastavalt kultuurikeskuse põhimäärusele planeeritakse eelarvevahendid erinevate piirkondade kultuurialaseks tegevuseks: rahvakultuuri säilitamine ja arendamine (ringide tegevus, rahvakultuurisündmused), professionaalse kultuuri vahendamine (teatrietendused, kontserdid, kino, kunstinäitused), vaba aja tegevused (meelelahutussündmused), Kevadpealinna sündmused.

3.8.6. Türi Muuseum (0820304)

Türi Muuseumi eelarves on planeeritud 60 837 eurot, millest personalikuludeks 40 387 eurot.

Türi muuseumi ja Eesti Ringhäälingumuuseumi külastas 2025. aastal kokku 5162 inimest. Türi muuseumi programmides ja üritustel osales 180 inimest, muuseumiööl oli külastajaid 164. Türi muuseum hoiab alles kogukonna kultuuripärandit, kogudes, säilitades ning tutvustades esemeid, fotosid, lugusid, mis räägivad piirkonna minevikust. Läbi haridustegevuse toetatakse kodukoha väärtustamist ja selle tundmist.

3.8.7. Muinsuskaitse (08207)

Eelarves on planeeritud 6500 eurot mittetulundusühingu EELK Türi Püha Martini Koguduse valduses oleva Türi kiriku kui muinsuskaitse objekti säilitamise ja haldamisega seotud kulud.

3.8.8. Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused (08300)

Eelarves on planeeritud sihtotstarbeline eraldis 63 660 eurot Türi Arengu Sihtasutusele ajalehe Türi Rahvaleht välja andmiseks ja tasu reklaami eest Kesk-Eesti Tre raadios.

Ajalehte Türi Rahvaleht antakse välja üks kord kuus ja ajaleht jõuab kõikidesse Türi valla postkastidesse.

3.8.9. Muu vabaaeg, kultuur, sport (08600)

Tegevusalale on planeeritud valla esinduskulud summas 57 000 eurot, mille hulka kuuluvad välissuhted (välislahetused), väliskülaliste vastuvõtmise kulud ja meened valla esindamiseks. Eelarvereaal kajastuvad Türi linn 100 seotud kulud.

3.9 Haridus

Hariduse tegevusala ridadele on planeeritud 2026. aasta eelarves 13 145 178 eurot, mille hulgas on hariduse pakkumisega seotud tegevuste kulud.

Tabel 31 Hariduskulude tegevusala võrdlus

	2024 eelarve	2024 täitmine	2025 eelarve	2025 täitmine	2026 eelarve
Osalus teiste omavalitsuste lasteaedade kuludes	115 000	123 210	130 000	117 444	130 000
Retla-Kabala Kool, lasteaed	399 576	377 961	431 926	308 858	413 322
Käru Põhikool, lasteaed	159 622	150 455	169 741	136 757	183 629
Väätsa Lasteaed Paikäpp	459 350	446 128	477 240	397 456	484 359
Türi Lasteaed	2 138 397	2 060 450	2 381 316	1 815 788	2 363 368
Osalus teiste omavalitsuste põhikoolide ja üldkeskhariduse kuludes	140 000	148 811	140 000	139 328	160 000
Laupa Põhikool	840 584	829 980	894 504	732 575	855 983
Retla-Kabala Kool	814 043	747 779	721 592	516 631	638 754
Türi Põhikool	2 837 436	2 736 477	2 975 230	2 382 325	3 053 886
Türi Kevade Kool	313 544	312 086	358 747	285 702	394 105
Käru Põhikool	373 027	348 813	371 109	296 382	344 367
Väätsa Põhikool	863 631	817 138	909 065	719 177	880 321
Türi Ühisgümnaasium	501 410	463 648	505 669	409 463	500 026
Türi Vallavalitsus	0	0	15 000	14 250	524 000
Türi Ühisgümnaasium riigiõpetajad	391 903	408 913	405 853	345 339	412 895
Osalemine huvihariduse kuludes	207 128	205 496	177 768	139 064	160 000
Türi Muusikakool	543 088	539 988	550 584	446 401	559 066
Koolitransport, vald	161 000	153 935	171 000	143 730	200 000
Koolitransport, Türi Haldus	33 111	24 530	34 276	23 852	36 806
Koolitoit Käru Põhikool	32 808	30 364	33 222	28 078	33 478

Koolitoit Laupa Põhikool	59 923	61 076	64 429	53 684	63 851
Koolitoit Retla-Kabala Kool	64 953	62 521	49 136	39 626	47 233
Koolitoit Türi Põhikool	252 610	231 426	259 367	195 231	259 844
Koolitoit Türi Ühisgümnaasium	62 792	61 138	61 417	48 712	64 267
Koolitoit Türi Kevade Kool	30 117	29 373	33 173	26 360	34 303
Koolitoit Väätsa Põhikool	78 750	81 116	80 422	69 730	79 463
Öömaja Retla-Kabala Kool	50 660	46 989	0	0	0
Öömaja Türi Kevade Kool	67 884	67 862	82 498	64 915	94 090
Osalemine teiste omavalitsuste öömaja kuludes	0	800	0	300	1 200
09800 Muu haridus	161 542	190 607	261 200	268 483	172 562
Kokku	12 153 889	11 759 070	12 745 484	10 165 641	13 145 178

3.9.1. Alusharidus (09110)

Vastavalt Türi Vallavolikogu 28. detsembri 2017 määrusele nr 14 (<https://www.riigiteataja.ee/akt/404012018036>) on lasteaiaõpetaja töötasu alammäär täistööajaga töötamisel alates 2019. aasta 1. jaanuarist vähemalt 90% ning magistriskraadiga või sellega võrdsustatud tasemega lasteaiaõpetajal vähemalt 100% üldhariduskooli õpetaja töötasu alammäärast.

Tabel nr 32 Laste arv koolieelsetest lasteasutustes

Asutus/aasta	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Käru Põhikool, lasteaed	23	21	20	27	28	29
Retla-Kabala Kool, lasteaed	52	55	52	58	53	47
Türi Lasteaed	332	323	357	356	344	344
Väätsa Lasteaed Paikäpp	66	70	65	67	69	63
Kokku	473	469	494	508	494	483

Osalus teiste omavalitsuste lasteaedade kuludes (0911001)

Tegevusalale on planeeritud 130 000 eurot.

Vastavalt Alushariduse seadusele peavad kohalikud omavalitsused kokku leppima arveldamise. Hetkel on summa eelarves planeeritud 2025. aasta tasemel.

10. novembri 2025 seisuga käib Türi vallast väljaspoole valda teistes omavalitsustes lasteaedades 15 last (Eesti Hariduse Infosüsteem – EHIS).

Tabel 33 Lapsed teistes omavalitsustes

omavalitsus	laste arv
Järva vald	3
Keila linn	2
Mulgi vald	1
Paide linn	1
Põhja-Sakala vald	4
Pärnu linn	2

Tori vald	2
KOKKU	15

Retla-Kabala Kool, lasteaed (0911002)

Retla-Kabala Kooli lasteaia eelarvesse on planeeritud 413 322 eurot, millest personalikuludeks 347 162 eurot.

Retla-Kabala Kooli lasteaed tegutseb Kabala ja Oisu õppekohtades. Mõlemas hoones on lasteaial kaks liitrühma. Lapsi lasteaias 47.

Käru Põhikool, lasteaed (0911003)

Käru Põhikool, lasteaed eelarvesse on planeeritud 183 629 eurot, millest 142 239 eurot personalikuludeks.

Lasteaia on 3 rühma – lastehoiu rühm 1,5 – 3 aastased 9 last, liitrühm 3- 5 aastase 14 last ja eelkoolirühm 6 last. Kokku on 10. novembri 2025 seisuga lasteaias 29 last. Lastehoiu rühm ja liitrühm tegutsevad lasteaia ruumides ja eelkooli rühm kooli klassiruumis. Seetõttu on plaanis lasteaia osa suurendamine ühe klassiruumi arvelt.

Väätsa Lasteaed Paikäpp (0911005)

Väätsa Lasteaed Paikäpp eelarvesse on planeeritud 484 359 eurot, millest 393 994 eurot personalikuludeks.

Lasteaia kahekorruseline hoone on projekteeritud viiele rühmale, hetkel on täituvus 4 rühma jagu. Lasteaial on ujula, kus lisaks lasteaia lastele saavad ujuda Väätsa Põhikooli 1. klassi lapsed.

Lasteaia on 63 last.

Rühmades töötab 12 inimest, lisaks tugipersonal. Ametikohti on 18.

Lasteaia avarale õuealale on vaja paigaldada turvalised turnimis- ja mänguvahendid.

Lasteaed on liitunud Rohelise kooli ja E-Twinning programmiga.

Türi Lasteaed (0911009)

Türi Lasteaia eelarvesse on planeeritud 2 363 368, millest 1 970 816 eurot personalikuludeks. Türi Lasteaed tegutseb kolmes õppekohas – Kesklinna õppekoht, Lokuta õppekoht ja Türi-Alliku õppekoht.

Lasteaia on 10. novembri seisuga 344, rühmasid on 22.

Töötajaid on koosseisus 91 ning täitmata on hetkel 3 ametikohta.

3.9.2. Põhi- ja üldkeskharidus (09212)

Tegevusalal kajastatakse kõikide üldhariduskoolide (põhikoolid, gümnaasiumid, täiskasvanute gümnaasiumid) kõik kulud, va 10.-12. klassi õpetajate personalikulud. Siin kajastatakse ka teistelt kohalikelt omavalitsustelt ostetud koolitusteenus põhi- ja üldkeskhariduse omandamise eest.

Tabel 34 Õpilaste arv 10. novembri seisuga

Kool	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Käru Põhikool	50	43	29	25	22	23
Laupa Põhikool	118	115	117	104	110	95
Retla-Kabala Kool	99	96	93	96	55	46
Türi Kevade Kool	10	11	12	11	12	19
Türi Põhikool	484	497	536	536	576	584
Türi Ühisgümnaasium	153	161	128	108	101	122
Väätsa Põhikool	149	150	154	150	152	148
Kokku	1063	1073	1069	1030	1028	1037

Tabel 35 Õpilaste arv 2025/2026 õppeaastal koolide ja klasside kaupa

koolid/klassid	Õpilaste arv												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	kokku
Käru Põhikool	4	2	1	8	3	5	0	0	0	0	0	0	23
Laupa Põhikool	5	8	12	12	12	7	18	11	10	0	0	0	95
Retla-Kabala Kool	9	7	10	5	10	5	0	0	0	0	0	0	46
Türi Kevade Kool*	8	1	1	2	1	1	1	4*	0	0	0	0	19
Türi Põhikool	63	59	61	63	64	64	71	68	71	0	0	0	584
Väätsa Põhikool	14	14	12	15	15	15	19	28	16	0	0	0	148
Türi Ühisgümnaasium	0	0	0	0	0	0	0	0	0	60	37	25	122
KOKKU	103	91	97	105	105	97	109	111	97	60	37	25	1037

*8. klass - 2 õpilast, täiendaval aastal 1 õpilane (11.klass) ja lisa-aastal 1 õpilane (12. klass)

Osalus teiste omavalitsuste põhi- ja üldkeskharidus kuludes (0921201)

Eelarvesse on planeeritud 160 000 eurot. Türi vald lähtub tegevuskulu katmisel Eesti Vabariigi Valitsuse poolt igaks eelarveaastaks kehtestatud õppekoha tegevuskulu piirmäärast ühe kuu kohta. Piirmäärast suuremat tegevuskulu tasutakse õpilaste puhul, kes õpivad põhikooli ja gümnaasiumiseaduses §51 lõike 1 punktides 5 – 12 sätestatud haridusliku erivajadusega õpilaste klassides. Türi vald ei sõlmi teiste omavalitsustega munitsipaalkooli tegevuskulu katmises osalemiseks lepinguid.

Tabel 36 Türi valla õpilased teistes omavalitsustes 10. novembri seisuga

maakond	linn/ vald	õpilaste arv	õppeasutuse omandivorm
Harju	Keila linn	1	munitsipaal
	Rae vald	2	munitsipaal
	Tallinna linn	1	riigiomand
		6	munitsipaal
		2	eraomand
Jõgeva	Jõgeva vald	1	munitsipaal

		10	riigiomand
Järva	Järva vald	8	munitsipaal
	Paide linn	29	munitsipaal
		2	riigiomand
		5	eraomand
Lääne	Lääne-Nigula vald	1	munitsipaal
Lääne-Viru	Rakvere linn	1	eraomand
	Tapa vald	1	munitsipaal
		1	riigiomand
Pärnu	Pärnu linn	1	munitsipaal
Rapla	Kehtna vald	1	munitsipaal
	Märjamaa vald	1	munitsipaal
	Rapla vald	4	munitsipaal
Tartu	Tartu linn	2	riigiomand
		1	munitsipaal
		1	eraomand
Viljandi	Põhja-Sakala vald	23	munitsipaal
	Viljandi linn	1	munitsipaal
		1	riigiomand
	Viljandi vald	1	eraomand
	KOKKU	108	
	millest riigiomand	17	
	munitsipaal	81	
	eraomand	10	

Õppekoha tegevuskulu piirmäär ühe kuu kohta 2025. aastal on 109 eurot, 2026. aasta piirmäär ei ole hetkel veel kinnitatud.

Laupa Põhikool (0921202)

Eelarvesse on planeeritud tegevuskuludeks 855 983 eurot, millest 754 533 eurot personalikuludeks.

Laupa Põhikooli õpilaste arv 10. novembri 2025 seisuga oli 95. Kool on üldhariduskool, kus saab omandada põhiharidust. Tavaklasse on 9 ning 2 eriklassi.

Türi Vallavalitsus on kooskõlastanud 01. jaanuarist 2026 ametikohtadeks 31,55.

Retla-Kabala Kool (0921203)

Eelarvesse on planeeritud tegevuskuludeks 638 754 eurot, millest personalikuludeks 509 874 eurot.

Retla-Kabala Kooli Kabala ja Oisu õppekohtades toimub õpe I ja II kooliastmes. Klassikomplekte on kokku 6, mõlemas hoones 3 ning õpilasi kokku 46. Ametikohti on 43,61 ning täitmata on 2 ametikohta.

Kool osaleb Tallinna Ülikooli kooliarenduseprogrammis kuni 2026/2027 õppeaasta lõpuni.

Türi Põhikool (09212041)

Eelarvesse on planeeritud tegevuskuludeks 3 053 886 eurot, millest 2 646 048 eurot personalikuludeks.

Õpilasi on koolis 10. novembri seisuga 584, klassikomplekte 27, lisaks eritoe klasse ehk väikeklasse 7, õpiabirühmasid 30, üks ühele õpet rakendatakse 5 õpilasele ning lisaks väikerühmad lihtsustatud õppekava õpilastele osades õppeainetes. Kool osaleb projektis Sport Koolis, Liikuma kutsuv kool, Kiusamisvaba kool, tervist edendav kool.

Türi Kevade Kool (0921205)

Eelarvesse on planeeritud tegevuskuludeks 394 105 eurot, millest 344 445 eurot on personalikuludeks.

Türi Kevade Kool on õpilaskoduga üldhariduskool, mis loob võimalused põhihariduse omandamiseks ja koolikohustuse täitmiseks intellektipuudega õpilastele, kes koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ja vanema nõusolekul õpivad põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava toimetulekuõppe, hooldusõppe või lihtsustatud õppe alusel.

Koolis õpib 2025/2026 õppeaastal 19 haridusliku erivajadusega õpilast. Neist 3 õpilast õpib põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava hooldusõppe alusel, 12 õpilast õpib põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava toimetulekuõppe alusel ja 4 õpilast õpib põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud õppe alusel. Kõigile õpilastele rakendatakse erituge.

Türi Kevade Koolis õpib 14 Türi valla, 2 Paide linna, 1 Kose valla, Põltsamaa valla ja Tori valla last.

Käru Põhikool (0921206)

Eelarvesse on planeeritud tegevuskuludeks 344 367 eurot, millest personalikuludeks 280 227 eurot.

Käru Koolis õpib 10. novembri seisuga 23 õpilast.

Väätsa Põhikool (0921207)

Eelarvesse on planeeritud tegevuskuludeks 880 321 eurot, millest personalikulud 752 256 eurot.

Koolis õpib 10. novembri seisuga 148 last, klassikomplekte on 10.

Koosseisus on 30, 66 ametikohta, millest 15,1 on õpetajad.

Kool osaleb rahvusvahelises Erasmus+ projektis.

Türi Ühisgümnaasium (0921208)

Eelarvesse on planeeritud tegevuskuludeks 500 026 eurot, millest personalikuludeks 343 197 eurot.

Türi Ühisgümnaasium annab kogukonnakoolina gümnaasiumiõpilastele ja kogukonna liikmetele võimaluse end harida ja teostada erinevates õppevormides. Kooli prioriteediks on õpilase individuaalsuse toetamine ja kvaliteetse hariduse pakkumine. Kool toetab ettevõtlikku

hoiakut, kus väärtustatakse koostöist õppimist ning selle kaudu toetatakse ennastjuhtiva õpilase kujunemist.

Türi Ühisgümnaasiumis õpib 10.novembri 2025 seisuga 122 õpilast. Statsionaarses õppes on õpilasi 107, moodustatud on kuus klassikomplekti. Mittestatsionaarses õppes on kokku 15 õpilast.

Türi Ühisgümnaasiumis on ametikohti 34,5 neist 17 õpetaja ametikohta.

Kool osaleb rahvusvahelises Erasmus + projektis „ARTisGreen: Fostering Green Skills and Sustainability through Innovative Art Practices“.

Eelarvesse on planeeritud kooli uue õppekava alusel moodulainete õpetamine, mis tähendab kooliväliste ekspertide ja partnerite kaasamist ning õppetöö andmiseks kaasatakse teenusepõhiliselt erinevaid ettevõtjaid, organisatsioone.

Türi Vallavalitsus (09212091)

Eelarve on planeeritud 524 000 eurot.

Eelarves on kooli alustamise toetus 15 000 eurot, 9000 eurot õppetoetused ning 500 000 eurot sihtotstarbelised eraldised, mis aasta jooksul tõstetakse vastavate tegevusalade alla, kui rahad laekuvad.

3.9.3. Üldkeskhariduse õpetajate tööjõukulud (09213)

Tegevusalale on planeeritud Türi Ühisgümnaasiumi 10. – 12. klasside õpetajate personalikuludeks 412 895 eurot.

3.9.4. Noorte huviharidus ja huvitegevus (09510)

Osalemine huvihariduse kuludes (0951001)

Huvihariduse kuludeks on planeeritud 160 000 eurot, millest riigipoolsed vahendid on 100 000 eurot. Riigieelarvest eraldatakse vastavalt noorsootööseadusele kohalikele omavalitsustele raha huvihariduse ja huvitegevuse arendamiseks ja mitmekesistamiseks. Eraldatud raha kasutamise eelduseks on vallavalitsuse poolt kinnitatud tegevuskava. Tegevuskava kaardistab kitsaskohad ja pakub neile lahendused. Eraldatud vahendeid võib kasutada tegevuskavas toodud kitsaskohtade lahendamiseks

Türi Muusikakool (0951002)

Eelarvesse on planeeritud tegevuskuludeks 559 066 eurot, millest personalikuludeks 478 698 eurot.

Türi Muusikakool on huvikoolina tegutsev muusikakool, mille tegevuse eesmärk on anda muusikalist haridust lähtuvalt kooli õppekavadest ja valmistada õppureid ette professionaalse muusikahariduse õppeks. Vastavalt vajadusele ja võimalustele võib kool anda vabahariduslikku muusikaharidust. Kooli õppekavad on registreeritud Eesti Hariduse Infosüsteemis.

Türi Muusikakoolis saab õppida klaveri, viiuli, tšello, kontrabassi, kitarr, basskitarr, mandoliini, akordioni, kromaatilise kontsertkandle, harfi, flöödi, plokkflöödi, klarneti,

saksofoni, metsasarve, trompeti, trombooni, altsarve, tenorsarve, eufooniumi, tuuba ja löökpillide huvialadel.

Türi Muusikakool on õppurite arvu poolest Järvamaa suurim muusikalist põhiharidust andev huvikool. Seisuga 10.november 2025 õpib koolis 150 õpilast, neist 3 samaaegselt kahel erineval huvialal ja eelkoolis on 15 õpilast. Täiskasvanud õppureid on 13. Töötajaid on 26, neist õpetajaid 20.

2026. aasta eelarves panustatakse võimaluste piires lähemal asuvates välisriikides ja siseriiklikel konkurssidel/festivalidel osalemisse, et hoida õpilaste ja õpetajate motivatsiooni ning toetada andekate õpilaste arengut.

3.9.5. Koolitransport (09600)

Koolitranspordi kuludeks on planeeritud 236 806 eurot, sellest Türi Vallavalitsus 200 000 eurot ja Türi Haldus 36 806 eurot, millest personalikuludeks 16 056 eurot.

Türi Vallavalitsus korraldab õpilastranspordi neile õpilastele, kellel ei ole võimalik kooli ja koolist koju saada ühistranspordiga või jalgsi. Selleks kogutakse andmed õpilaste vanematelt ning hange pannakse kokku vastavalt sellele, kus lapsed elavad ja millisesse õppeasutusse peavad jõudma.

Türi Halduse tegevusala all kajastatakse Käru piirkonna õpilasveo bussi majandamiskulu ja bussijuhi personalikulu.

3.9.6. Koolitoit (09601)

Tegevusalale on planeeritud 582 439 eurot, millest personalikuludeks 297267 eurot.

Eelarvesse on planeeritud üldhariduskoolide köögipersonali personalikulud ja kulud toiduainetele, samuti vahendid köögiinventari soetamiseks. Koolitoidu hulgas kajastatakse sihtotstarbeliste laekumistena PRIA'lt (koolipiim ja koolipuuviili) saadud vahendid, mis lisanduvad aasta jooksul eelarvesse vastavalt taotlustele.

3.9.7. Öömaja (09602)

Tegevusalale on planeeritud Türi Kevade Kool 94 090 eurot, millest personalikulud 91 190 eurot ning Türi Vallavalitsus 1200 eurot.

Türi Kevade Kool on õpilaskoduga üldhariduskool, mis loob võimalused põhihariduse omandamiseks ja koolikohustuse täitmiseks intellektipuudega õpilastele, kes koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ja vanema nõusolekul õpivad põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava toimetulekuõppe, hooldusõppe või lihtsustatud õppe alusel.

Koolil on 16-kohaline nüüdisaegne õpilaskodu. Õpilaskodu rühmades on 16 õpilast riiklikult toetataval kohal. Öömaja seotud kuludeks on öömaja tegevusega kaasnevad personali- ja õpilaskodu ülalpidamiskulud.

3.9.8. Muu haridus (09800)

Eelarves on planeeritud 172 562 eurot mitmesugusteks koolitusseminarideks ja infopäevadeks valla haridusjuhtidele, haridustöötajate tunnustamise (üritus ja hariduspreemiad) kulud, kooliaasta alustamise ürituste kulud, haridusvaldkonna ürituste korraldamise kulud, projektide omaosaluse ja parimate koolilõpetajate vastuvõtu ning haridus- ja kultuuriosakonna ametnike personalikulud.

3.10. Sotsiaalne kaitse

Eelarvesse on planeeritud 3 573 722 eurot sotsiaalse kaitse teenustega seotud tegevuste kulud.

Tabel 37 Sotsiaalse kaitse tegevusala võrdlus

	2024 eelarve	2024 täitmine	2025 eelarve	2025 täitmine	2026 eelarve
Türi Päevakeskus, vald	24 879	34 921	18 050	12 551	26 646
Türi Päevakeskus, riik	144 700	114 261	130 452	109 160	124 392
Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse, vald	125 785	142 675	164 000	105 741	164 277
Puudega täisealise isiku hooldus	61 300	62 005	62 000	48 241	62 000
Puudega inimese isikliku abistaja teenus	9 010	9 439	9 010	18 012	25 000
Väätsa eakate kodu	560 834	514 578	627 989	492 803	620 018
Osalemine sotsiaalhoolekandeaustustes	845 000	963 005	1 020 175	964 254	1 110 000
Eakate koduteenus	140 490	144 119	156 546	131 926	163 225
Asendus- ja järelhooldus	269 690	256 855	248 566	224 340	244 400
Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	143 214	157 528	144 405	116 650	127 800
Lapse tugiisikuteenus	59 499	70 607	63 520	52 208	66 520
Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele, vald	0	243	0	547	0
Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele, Türi Haldus	152 436	133 063	143 944	100 953	142 844
Riiklik toimetulekutoetus	348 775	359 640	435 424	368 879	350 000
Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	61 000	74 015	61 000	49 653	56 000
Muu sotsiaalne kaitse	289 684	266 042	280 480	216 326	290 600
Kokku	3 236 296	3 302 996	3 565 561	3 012 244	3 573 722

Kohaliku omavalitsusüksuse ülesanne on korraldada sotsiaalteenuste osutamist, sotsiaaltoetuste ja muu sotsiaalabi andmist ning eakate hoolekannet. Sotsiaalhoolekande seaduses on määratletud kohalikule omavalitsusele kohustuslikud sotsiaalteenused ning sotsiaalhoolekande põhimõtted.

Türi Vallavolikogu 26. novembri 2020. aasta [määrusega nr 14](#) „Sotsiaalhoolekandelise abi andmise kord“ sätestatakse Türi valla eelarvesse sotsiaaltoetuste maksmiseks planeeritud rahaliste vahendite kasutamise alused ning sotsiaaltoetuste taotlemise ja maksmise kord.

3.10.1. Puudega inimese erihoolekandeteenus (10120)

Türi Päevakeskus (1012001)

Eelarvesse on planeeritud 151 038 eurot, sellest riigi toetus 124 392 eurot.

Türi Päevakeskus on Türi valla munitsipaalasutusena tegutsev päevane hoolekandeesutus, mille ülesandeks on vaimse puudega või psüühiliste erivajadustega inimeste ettevalmistamine iseseisvaks eluks, osalemiseks ühiskonnaelus ja lihtsamate tööde tegemiseks, nende elukvaliteedi parandamine ja võimaluste loomine tööhõiveks. Türi Päevakeskuses pakutakse klientidele igapäevaelu- ja toetatud elamise teenust.

Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse (10121)

Vastavalt Sotsiaalkindlustusameti peadirektori 09.12.2024 käskkirjale nr 172 eraldati vahendeid aastateks 2025 – 2026 328 227,10 eurot. Vahendid on eraldatud projekti „ISTE“ läbiviimiseks.

Eelarves on vahendeid 164 277 eurot, millest personalikulud 16 504 eurot.

Puudega täisealise isiku hooldus (10124)

Eelarves planeeritud 62 000 eurot, mida kasutatakse hooldajatoetuse maksmiseks.

Puudega inimese isikliku abistaja teenus (10125)

Eelarves planeeritud 25 000 eurot, mida kasutatakse täisealise puudega inimese isikliku abistaja toetuseks.

3.10.2. Väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus (10200)

Väätsa eakate kodu (1020002)

Eelarves on planeeritud 620 018 eurot majandus- ja personalikuludeks. Väätsa eakate kodus on kohti 40 kliendile, kuid 2026. aastast on klientide arv 36, kellest 4 kasutavad tuba üksinda.. Kohatasu hind alates 2025. aastast on ühes kuus kaheses toas 1400 - 1600 eurot ja üksi tuba kasutades 1900 -2100 eurot. Hind sõltub hoolduskomponendist ja hinnale lisandub ravimite kulu vastavalt tegelikule kulule.

10. novembri 2025 seisuga on Väätsa eakate kodus 36 klienti, kellest 4 kasutavad tuba üksi.

Väätsa eakate kodu hinnad vaatab vallavalitsus üle 2026. aasta märtsikuu jooksul.

Osalemine sotsiaalhoolekandeesutustes (1020003)

Eakate sotsiaalhoolekandeesutustega seotud tegevuskulu on 2026. aasta eelarves planeeritud 1 110 000 eurot. Siin kajastub väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse tagamiseks makstav toetus. 1. novembri 2025 seisuga on väljaspool kodu osutataval üldhooldusteenusel 136 Türi valla elanikku.

3.10.3. Eakate koduhooldus (10202)

Eelarves on planeeritud 163 225 eurot, millest koduteenust teostatavate sotsiaalhooldajate personalikulud 150 525.

Antud eelarvereval kajastatakse sotsiaalse kaitse pakkumist mitterahaliste toetustena vanadusega seotud riskide vastu, samuti isiku enda või tema perekonna toimetulekuraskuste korral.

3.10.4. Asendus – ja järelhooldus (10400)

Eelarves on planeeritud 244 400 eurot, mis on asendushooldusteenusel eestkostel olevate laste kulude katteks. 2025. aasta novembri seisuga on asendus- ja järelhooldusel 10 Türi valla last.

3.10.5. Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse (10402)

Eelarves on planeeritud 127 800 eurot, millest toetatakse peredele ja lastele nõustamisteenuse pakkumist, makstakse sünnitoetust.

3.10.6. Lapse tugiisikuteenus (10403)

Eelarves on planeeritud 66 520 eurot. Lapse tugiisikuteenus on kohaliku omavalitsuse korraldatav sotsiaalteenus, mille eesmärk on lapse ja pere toimetuleku toetamine olukordades, kus laps vajab sotsiaalsete, psühholoogiliste või tervislike probleemide tõttu olulisel määral kõrvalabi. Tugiisik võib olla määratud lapsele haridusasutuses vajaliku toe saamiseks, aga ka lasteaia- või koolivälisel ajal abi ja turvalisuse tagamiseks.

3.10.7. Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele (10600)

Eelarves on planeeritud 142 844 eurot, millel kajastatakse Särevere alevikus asuva sotsiaalmaja (Mäe tänav 6), Türi linnas asuvate sotsiaalmajade (Mehaanika tänav 1 ja 3, Viljandi tänav 30 ning Tallinna tänav 33) ja Kärü ning Väätsa alevikus asuvate sotsiaaleluruumide ülalpidamiskulud.

3.10.8. Riiklik toimetulekutoetus (10701)

Eelarves on planeeritud 350 200 eurot. Toimetulekutoetuse eesmärk on isikute iseseisvat toimetulekut soodustava ajutise abimeetmena leevendada abi vajavate isikute ja perekondade materiaalsel puudusel, tagades minimaalsed vahendid esmavajaduste rahuldamiseks. Toimetulekupiiri üksi elavale isikule või perekonna esimesele liikmele kehtestab Riigikogu igaks eelarveaastaks riigieelarvega. Toimetulekupiiri kehtestamisel lähtutakse minimaalsetest tarbimiskuludest toidule, riietusele ja jalanõudele ning muudele kaupadele ja teenustele esmavajaduste rahuldamiseks. Tabelis on toimetulekutoetust saanud leibkondade arv.

Tabel 38 Toimetulekutoetust saanud leibkondade arv 2024 -2025

	2024	2025
Jaanuar	84	87
Veebruar	87	87
Märt	79	93
Aprill	80	89
Mai	78	85
Juuni	76	78
Juuli	73	79
August	74	79
September	76	82
Oktoober	81	79
November	89	
Detsember	83	

3.10.9 Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse (10702)

Eelarves on planeeritud 56 000 eurot, milles kajastatakse sotsiaalse kaitse pakkumist rahaliste ja mitterahaliste hüvitisena inimestele, kes on sotsiaalselt tõrjutud või kellel on risk saada sotsiaalselt tõrjutuks (madala sissetulekuga, immigrandid, pagulased, alkoholi ja muude ainete kuritarvitajad, vägivalla ohvrid jne). Tegevusalas on kajastatud toetused ravikulude hüvitamiseks ja abivahendi soetamiseks, toetus riiklike dokumentide soetamiseks, toetused raske majandusliku olukorra puhul ning vältimatu sotsiaalabi kulud. Vältimatut sotsiaalabi (toit, riided, ajutine majutus) on omavalitsus kohustatud andma kõigile valla territooriumil viibivatele kodanikele sõltumata nende rahvastikuregistri järgsest elukohast.

3.10.10 Muu sotsiaalne kaitse (10900)

Tegevusala peale on planeeritud 290 600 eurot muu sotsiaalse kaitse osutamisega seotud kulu. Omavalitsus on kohustatud osutama abi ja teenuseid kõigile oma registrijärgsetele elanikele, sõltumata nende tegelikust elukohast. Tegevusalale on planeeritud ka sotsiaalosakonna personali- ja majanduskulud.

4. INVESTEERIMISTEGEVUS

4.1. Investeeringimistegevuse tulud

Investeeringimistegevuse tulu eelarves on planeeritud 953 956 eurot, millest 65 000 eurot on vara müük, 5000 eurot finantstulud, Kliimaministeeriumi 07.08.2025 käskkiri nr 342 „Toetus kohalikele omavalitsustele ühistranspordi ligipääsetavuse parendamiseks“ summas 63 739 eurot, Riigi Tugiteenuste Keskuse 02.2025 otsus nr 1998 taotluse rahuldamise kohta projekt „Türi linna avaliku ruumi kujundamise I etapp – Türi Järve arendamine atraktiivseks rekreatsioonialaks“ 800 580 eurot, Lõuna-Järvamaa Koostöökogu projektile „Türi Kultuurikeskuse ja struktuuriüksuste valgustehnika kaasajastamine“ 19 637 eurot.

Tabel 39 Vara müügi objektid

Objekt	Katastri tunnus	otstarve	Volikogu otsus
Lõõla, Tamme	93701:001:0186	elamumaa	29.03.2023 nr 41
Türi Pikk 21	83401:001:0746	sihtotstarbeta maa	29.03.2023 nr 41
Kullimaa, Kaalu	83401:001:0808	tootmismaa	29.03.2023 nr 41
Villevere, Kolmnurga	83401:001:0916	maatulundusmaa	29.03.2023 nr 41
Ollepa küla, Aiamaa	83401:001:0791	maatulundusmaa	29.03.2023 nr 41
Reopalu küla, Raja tn 2a	93701:001:0501	elamumaa	29.03.2023 nr 41
Türi, Põhja-Puiestee tn 15 (jagamise tulemusena moodustatav maaüksus)	83701:004:0044	tootmismaa	29.03.2023 nr 42
Väätsa alevik, Kooli tn 2 (jagamise tulemusena moodustatav maaüksus)	93701:004:0023	Üldkasutatav maa	29.03.2023 nr 42

4.2. Investeeringimistegevuse kulud

Investeeringimiskulusid on planeeritud eelarvesse 3 009 919 eurot.

Tabel 40 Investeeringimistegevuse kulud tegevusalade järgi

Üldised valitsussektori kulud	370 600	
Valitsussektori võla teenindamine	370 600	laenulepingute järgsed intressid
Majandus	878 739	
Maanteetransport, Türi Haldus	800 000	teede rekonstrueerimised
Transpordiameti eraldus	63 739	ühistranspordi ligipääsetavuse parendamiseks
Muu majandus	15 000	detailplaneering Staadioni tn
Keskkonnakaitse	1 328 057	
Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse, vald	1 328 057	Türi linna avaliku ruumi kujundamise I etapp – Türi Järve arendamine atraktiivseks rekreatsioonialaks
Elamu- ja kommunaalmajandus	281 000	
Veevarustus	40 000	hajaasutuse vallapoolne osalus

Tänavavalgustus	30 000	kilpide juhtautomaatika, valgustite vahetus
Türi Kommunaalasutus	116 000	Lai tn 10a veetrassi ümbertõstmine vastavalt kehtivale detailplaneeringule, Puiestee tn veetrass
Türi Haldus	95 000	Särevere mänguväljak, kaasav eelarve
Tervishoid	29 118	
Üldhaigla teenused	29 118	aktsiad, õendusabi hoone osalus
Vaba aeg, kultuur, religioon	60 000	
Türi Kultuurikeskus	60 000	projektile „Türi Kultuurikeskuse ja struktuuriüksuste valgustehnika kaasajastamine“
Haridus	62 405	
Käru Põhikool	25 205	ümberehitustööd, lasteaia ruumideks
Muu haridus	37 200	Oisu aleviku uue õppehoone eelprojekt
KOKKU	3 009 919	

5. FINANTSEERIMISTEGEVUS

Finantseerimistegevuses kajastuvad kohustuste võtmine ja kohustuste tasumine. Kohaliku omavalitsuse üksuse ja tema arvestusüksuse arvestuslikuks netovõlakoormus võib olla 2026. aastal 70% sama aasta põhitegevuse tuludest, kui põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude kaheksakordne vahe on väiksem kui 70% vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest (<https://www.riigiteataja.ee/akt/130062023027?leiaKehtiv>).

5.1. Finantseerimise tulud

2026. aastal on planeeritud investeringute katteks võtta laenu 1740 000 eurot.

5.2. Finantseerimise kulud

Kohustuste tagasimakseid planeeritud eelarvesse 710 000 eurot.

6. LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS

Eelarve eelnõus ei ole likviidsete varade muutust.

7. FINANTSNÄITAJAD

7.1. Põhitegevuse tulem

2026. aasta eelarve eelnõus on põhitegevuse tulem 1 025 963 eurot.

7.2. Eelarve tasakaal

2026. aasta eelarve eelnõu on tasakaalus.

7.3. Netovõlakoormuse arvutused

Tabel 41 Netovõlakoormuse arvutused

Türi vald	2024 täitmine	2025 eeldatav täitmine	2026 eelarve
Netovõlakoormus (eurodes)	10 771 149	11 443 046	12 473 046
Netovõlakoormus (%)	47,7%	49,0%	52,4%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	22 094 270	18 740 736	16 648 659
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	97,8%	80,3%	70,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	11 323 121	7 297 690	4 175 613

Arvutused on esialgsed, kuni selgub 2025. aasta tegelik täitmine.

8. SEOS EELARVESTRAATEGIAGA

2026. aasta eelarve eelnõus ei ole tehtud strateegiaga võrdlust. Võrdlus lisatakse peale eelarve eelnõu teist lugemist, kui on selgunud lõplik eelarve.

9. Lisad

9.1. Lisa 1 Asutuste omatulud

asutus/tululiik	320	3220	sh 322020	sh 322040	3221	3222	3224	3225	3226	3229	3230	3233	KOKKU
Türi Vallavalitsus	10 000	250 000	120 000				5 500			9 750	17 000	360	292 610
Väätsa Lasteaed Paikäpp		51 379	28 864	22 515									51 379
Türi Lasteaed		305 870	170 127	135 743									305 870
Türi Muusikakool		33 794	27 359										33 794
Türi Raamatukogu		0			1 000							1 000	2 000
Türi Kultuurikeskus		0			25 500	800						35 000	61 300
Türi Kevade Kool		3 875		3 875								3 320	7 195
Türi Noortekeskus		0			8 400							11 320	19 720
Laupa Põhikool		4 800		4 800								200	5 000
Türi Põhikool		30 000		30 000								1 000	31 000
Türi Ühisgümnaasium		20 000		11 000								2 000	22 000
Käru Põhikool, lasteaed		24 036	14 036	10 000									24 036
Käru Põhikool, kool		6 400		6 400								400	6 800
Väätsa Põhikool		5 000		5 000									5 000
Väätsa eakate kodu		0					697 200						697 200
Retla-Kabala Kool, lasteaed		37 524	21 564	15 960									37 524
Retla-Kabala Kool, kool		4 250		4 250								200	4 450
Türi Kommunaalasutus		0										190 000	190 000
Türi Haldus		0						250 000	9 000			40 000	299 000
Türi Muuseum		0			1 500							3 000	4 500
Türi Päevakeskus							124 392						124 392
KOKKU	10 000	776 928	381 950	249 543	36 400	800	827 092	250 000	9 000	9 750	17 000	287 800	2 224 770

9.2. Lisa 2 Türi valla kohustiste põhiosa tagasimakse alates 2026. aastast

	SEB					LHV	SWED		KIK	kokku
	201701189	2017028607	2024019907	2024011493	2025009934	KL- 271016TU	16-087971	24-085485-JI		
aasta	L25	L21	L36	L35	L38*	L18	L28	L37	L13	
2026	12 104,40	78 817,77	128 901,36	85 526,28	31 902,71	55 076,87	18 031,83	214 144,78	85 494,00	710 000,00
2027	8 069,10	88 062,71	128 901,36	85 526,28		0,00	0,00	222 324,36	85 494,00	618 377,81
2028	0,00	0,00	128 901,36	85 526,28		0,00	0,00	230 606,12	85 494,00	530 527,76
2029	0,00	0,00	128 901,36	85 526,28		0,00	0,00	240 192,30	85 494,00	540 113,94
2030-	0,00	0,00	1 933 520,42	1 254 386,12		0,00	0,00	4 960 310,71	0,00	8 148 217,25
KOKKU	20 173,50	166 880,48	2 449 125,86	1 596 491,24		55 076,87	18 031,83	5 867 578,27	341 976,00	10 515 334,05
laenusumma	120 000,00	734 288,00	2 607 000,00	1 625 000,00	1 950 000,00	537 000,00	217 000,00	6 080 046,00	1 154 157,60	
% marginaal	1,13	0,819	1,10	0,924	0,940	0,95	1,40	1,100	1,00	10 515 334,05
baasintressi muutmine	18.02.2026	02.06.2026	20.11.2025	20.10.2025		30.04.2026	25.02.2025	20.03.2026		
6 kuu euribor	2,112	2,056	2,028	2,024		2,124	2,070	2,683		
lõpptähtaeg	18.08.2027	31.12.2027	16.12.2031	19.07.2031	20.06.2045	31.12.2026	13.09.2026	31.12.2044	27.08.2029	
				(maksegraafik 20 aastat)				(maksegraafik 20 aastat)		

Laen L38* on eelduslik summa

9.3. Lisa 3 Türi valla kohustiste intresside maksed alates 2026. aastast

	SEB					LHV	SWED		KIK	KOKKU
	201701189	2017028607	2024019907	2024011493	2025009934	KL- 271016TU	16-087971	24-		
aasta	L25	L21	L36	L35	L38*	L18	L28	L37	L13	
2026	481,07	3 819,75	75 577,31	46 197,87	45 000,00	928,83	238,11	183 339,34	15 000,00	370 582,28
2027	99,37	1 506,53	90 607,19	43 658,45		0,00		212 945,28	22 000,00	370 816,82
2028	0,00	0,00	85 915,06	41 336,74		0,00		204 843,52	22 000,00	354 095,32
2029	0,00	0,00	80 499,56	38 666,58		0,00		195 257,34	22 000,00	336 423,48
2030-	0,00	0,00	144 717,67	55 817,38		0,00		828 618,53	0,00	1 029 153,58
KOKKU	580,44	5 326,28	477 316,79	225 677,02		928,83	238,11	1 625 004,01	81 000,00	2 416 071,48
intressimäär	1,130	0,819	1,100	0,924	0,940	0,950	1,400	1,100	1,000	
lõpptähtaeg	18.08.2027	31.12.2027	15.10.2027	19.07.2044		31.12.2026	13.09.2026	28.12.2044	27.08.2029	4 877 142,96

Laen L38 eelduslik

9.4. Lisa 4 Osakondade põhitegevuse kulud

	2026. aasta eelarve	2025. aasta eelarve	Eelarve täitmine	2024. aasta eelarve	Eelarve täitmine
KOKKU	-22 757 835,00	-22 124 104,92	-17 810 869,89	-21 108 146,50	-20 357 445,08
00 Türi Vallavalitsus	-6 568 093,00	-5 927 495,49	-5 093 214,08	-5 456 460,86	-5 505 137,26
41 SOTSIAALTOETUSED	-2 156 973,00	-2 176 870,82	-1 911 190,29	-1 893 733,00	-2 045 088,23
45 MUUD TOETUSED	-1 130 484,00	-1 048 063,00	-1 003 307,11	-1 005 661,00	-955 545,67
50 TÖÖJÕUKULUD	-1 497 176,00	-1 510 752,10	-1 247 529,56	-1 525 994,08	-1 474 821,15
55 MAJANDAMISKULUD	-1 630 460,00	-1 118 625,52	-929 921,19	-911 673,15	-1 029 163,71
60 MUUD TEGEVUSKULUD	-153 000,00	-73 184,05	-1 265,93	-119 399,63	-518,50
02 Väätsa Lasteaed Paikäpp	-484 359,00	-477 240,13	-397 455,97	-459 349,97	-446 128,01
50 TÖÖJÕUKULUD	-393 994,00	-389 401,00	-325 672,67	-376 770,50	-368 950,84
55 MAJANDAMISKULUD	-90 365,00	-87 839,13	-71 783,30	-82 579,47	-77 177,17
05 Türi Lasteaed	-2 363 368,00	-2 381 316,43	-1 815 787,65	-2 138 396,86	-2 060 450,89
50 TÖÖJÕUKULUD	-1 970 816,00	-2 004 309,00	-1 529 504,36	-1 808 791,55	-1 747 846,19
55 MAJANDAMISKULUD	-392 552,00	-376 929,43	-286 244,19	-329 605,31	-312 604,70
60 MUUD TEGEVUSKULUD		-78,00	-39,10		
06 Türi Muusikakool	-559 066,00	-553 336,00	-448 993,34	-551 088,00	-547 987,52
50 TÖÖJÕUKULUD	-478 698,00	-479 686,00	-388 476,42	-474 919,82	-474 787,39
55 MAJANDAMISKULUD	-80 368,00	-73 650,00	-60 516,92	-76 168,18	-73 200,13
07 Türi Raamatukogu	-348 047,00	-350 557,00	-277 910,99	-331 061,63	-326 138,61
50 TÖÖJÕUKULUD	-215 271,00	-215 872,00	-175 096,87	-204 955,00	-205 103,04
55 MAJANDAMISKULUD	-132 776,00	-134 685,00	-102 814,12	-126 106,63	-121 035,57
08 Türi Kultuurikeskus	-858 504,00	-885 361,50	-677 695,65	-818 427,00	-777 347,17
50 TÖÖJÕUKULUD	-444 054,00	-481 581,00	-376 452,71	-449 564,00	-425 569,03
55 MAJANDAMISKULUD	-414 450,00	-403 780,50	-301 242,94	-368 863,00	-351 778,14
09 Türi Kevade Kool	-522 498,00	-476 248,25	-379 520,97	-414 335,48	-412 031,05
50 TÖÖJÕUKULUD	-461 558,00	-405 866,00	-316 463,86	-342 876,00	-344 197,72
55 MAJANDAMISKULUD	-60 940,00	-70 382,25	-63 057,11	-71 459,48	-67 833,33
10 Türi Noortekeskus	-374 002,00	-336 034,00	-277 260,74	-358 839,50	-319 317,76
45 MUUD TOETUSED	-289,00	-275,00	-90,00		-275,00
50 TÖÖJÕUKULUD	-216 570,00	-213 424,00	-168 295,25	-224 864,00	-210 716,60
55 MAJANDAMISKULUD	-157 143,00	-122 335,00	-108 875,49	-133 975,50	-108 326,16
13 Laupa Põhikool	-919 834,00	-960 082,88	-787 515,74	-903 762,53	-894 304,32
50 TÖÖJÕUKULUD	-782 984,00	-790 982,00	-654 810,80	-759 245,00	-751 528,00
55 MAJANDAMISKULUD	-136 610,00	-168 940,88	-132 557,64	-144 417,53	-142 538,70
60 MUUD TEGEVUSKULUD	-240,00	-160,00	-147,30	-100,00	-237,62
14 Türi Põhikool	-3 313 730,00	-3 235 316,75	-2 578 002,26	-3 095 045,30	-2 973 429,74

50 TÖÖJÕUKULUD	-2 756 167,00	-2 642 759,90	-2 170 201,45	-2 576 548,00	-2 487 801,24
55 MAJANDAMISKULUD	-557 473,00	-592 556,85	-407 756,91	-518 497,30	-485 628,50
60 MUUD TEGEVUSKULUD	-90,00		-43,90		
15 Türi Ühisgümnaasium	-977 188,00	-974 438,53	-803 486,75	-958 895,18	-936 489,41
50 TÖÖJÕUKULUD	-786 759,00	-781 975,58	-651 544,90	-764 867,18	-751 217,55
55 MAJANDAMISKULUD	-190 260,00	-192 293,95	-151 857,41	-194 028,00	-185 271,86
60 MUUD TEGEVUSKULUD	-169,00	-169,00	-84,44		
19 Kärü Põhikool	-561 474,00	-574 947,60	-462 073,21	-567 966,00	-532 458,27
50 TÖÖJÕUKULUD	-444 944,00	-433 182,00	-353 332,19	-417 986,00	-411 797,60
55 MAJANDAMISKULUD	-116 530,00	-141 765,60	-108 741,02	-149 980,00	-120 660,67
21 Väätsa Põhikool	-959 784,00	-990 675,89	-790 098,55	-945 635,87	-901 508,29
50 TÖÖJÕUKULUD	-800 006,00	-793 062,86	-649 530,65	-777 184,74	-747 035,77
55 MAJANDAMISKULUD	-159 778,00	-197 613,03	-140 567,90	-168 451,13	-154 472,52
22 Väätsa eakate kodu	-620 018,00	-627 989,23	-492 802,53	-560 834,53	-514 578,22
41 SOTSIAALTOETUSED			-43,40		
45 MUUD TOETUSED			-150,00		-150,00
50 TÖÖJÕUKULUD	-398 218,00	-381 551,55	-300 558,19	-353 662,53	-326 157,12
55 MAJANDAMISKULUD	-221 800,00	-246 437,68	-192 050,94	-207 172,00	-188 271,10
24 Retla-Kabala Kool	-1 099 309,00	-1 203 464,74	-865 499,63	-1 330 580,50	-1 236 516,20
50 TÖÖJÕUKULUD	-888 924,00	-977 639,00	-705 151,59	-1 096 404,94	-1 018 174,93
55 MAJANDAMISKULUD	-210 385,00	-225 825,74	-160 348,04	-234 175,56	-218 341,27
34 Türi Kommunaalasutus	-8 593,00	-7 993,00	-15 682,02	-14 993,00	-12 199,76
50 TÖÖJÕUKULUD	-7 193,00	-7 193,00	-6 103,56	-7 193,00	-6 908,49
55 MAJANDAMISKULUD	-1 400,00	-800,00	-9 578,46	-7 800,00	-5 291,27
36 Türi Haldus	-2 008 093,00	-1 956 018,50	-1 482 251,58	-1 977 315,29	-1 760 423,64
50 TÖÖJÕUKULUD	-592 393,00	-616 565,50	-474 686,04	-567 190,00	-541 149,50
55 MAJANDAMISKULUD	-1 411 400,00	-1 334 582,00	-1 004 680,64	-1 409 925,29	-1 218 594,14
60 MUUD TEGEVUSKULUD	-4 300,00	-4 871,00	-2 884,90	-200,00	-680,00
81 Türi Muuseum	-60 837,00	-57 087,00	-43 906,74	-55 580,00	-51 816,84
50 TÖÖJÕUKULUD	-40 387,00	-40 387,00	-32 228,16	-38 915,00	-36 086,64
55 MAJANDAMISKULUD	-20 450,00	-16 700,00	-11 678,58	-16 665,00	-15 730,20
91 Türi Päevakeskus	-151 038,00	-148 502,00	-121 711,49	-169 579,00	-149 182,12
50 TÖÖJÕUKULUD	-130 857,00	-126 039,00	-108 231,23	-144 040,00	-127 146,06
55 MAJANDAMISKULUD	-20 181,00	-22 463,00	-13 480,26	-25 539,00	-22 036,06

9.5. Lisa 5 Osakondade põhitegevuse ja investeringu kulud

	2026. aasta eelarve	2025. aasta eelarve	Eelarve täitmine	2024. aasta eelarve	Eelarve täitmine
KOKKU	-25 767 754,00	-27 087 179,89	-21 683 570,86	-23 753 401,75	-22 116 257,92
00 Türi Vallavalitsus	-8 388 068,00	-9 930 777,66	-8 098 245,85	-7 102 367,86	-6 552 869,31
41 SOTSIAALTOETUSED	-2 156 973,00	-2 176 870,82	-1 911 190,29	-1 893 733,00	-2 045 088,23
45 MUUD TOETUSED	-1 130 484,00	-1 048 063,00	-1 003 307,11	-1 005 661,00	-955 545,67
50 TÖÖJÕUKULUD	-1 497 176,00	-1 510 752,10	-1 247 529,56	-1 525 994,08	-1 474 821,15
55 MAJANDAMISKULUD	-1 630 460,00	-1 118 625,52	-929 921,19	-911 673,15	-1 029 163,71
60 MUUD TEGEVUSKULUD	-153 000,00	-73 184,05	-1 265,93	-119 399,63	-518,50
15 PÕHIVARA	-1 403 361,00	-3 436 820,97	-2 648 622,48	-1 043 104,00	-463 275,74
45 MUUD TOETUSED	-46 014,00	-170 236,20	-44 360,64	-66 175,00	-57 492,15
65 FINANTSTULUD JA - KULUD	-370 600,00	-396 225,00	-312 048,65	-536 628,00	-526 964,16
02 Väätsa Lasteaed Paikäpp	-484 359,00	-477 240,13	-397 455,97	-459 349,97	-446 128,01
50 TÖÖJÕUKULUD	-393 994,00	-389 401,00	-325 672,67	-376 770,50	-368 950,84
55 MAJANDAMISKULUD	-90 365,00	-87 839,13	-71 783,30	-82 579,47	-77 177,17
05 Türi Lasteaed	-2 363 368,00	-2 455 316,43	-1 870 220,65	-2 138 396,86	-2 060 450,89
50 TÖÖJÕUKULUD	-1 970 816,00	-2 004 309,00	-1 529 504,36	-1 808 791,55	-1 747 846,19
55 MAJANDAMISKULUD	-392 552,00	-376 929,43	-286 244,19	-329 605,31	-312 604,70
60 MUUD TEGEVUSKULUD		-78,00	-39,10		
15 PÕHIVARA	0,00	-74 000,00	-54 433,00		
06 Türi Muusikakool	-559 066,00	-553 336,00	-448 993,34	-551 088,00	-547 987,52
50 TÖÖJÕUKULUD	-478 698,00	-479 686,00	-388 476,42	-474 919,82	-474 787,39
55 MAJANDAMISKULUD	-80 368,00	-73 650,00	-60 516,92	-76 168,18	-73 200,13
07 Türi Raamatukogu	-348 047,00	-350 557,00	-277 910,99	-331 061,63	-326 138,61
50 TÖÖJÕUKULUD	-215 271,00	-215 872,00	-175 096,87	-204 955,00	-205 103,04
55 MAJANDAMISKULUD	-132 776,00	-134 685,00	-102 814,12	-126 106,63	-121 035,57
08 Türi Kultuurikeskus	-918 504,00	-890 361,50	-677 695,65	-840 427,00	-797 041,02
50 TÖÖJÕUKULUD	-444 054,00	-481 581,00	-376 452,71	-449 564,00	-425 569,03
55 MAJANDAMISKULUD	-414 450,00	-403 780,50	-301 242,94	-368 863,00	-351 778,14
15 PÕHIVARA	-60 000,00	-5 000,00		-22 000,00	-19 693,85
09 Türi Kevade Kool	-522 498,00	-476 248,25	-379 520,97	-414 335,48	-412 031,05
50 TÖÖJÕUKULUD	-461 558,00	-405 866,00	-316 463,86	-342 876,00	-344 197,72
55 MAJANDAMISKULUD	-60 940,00	-70 382,25	-63 057,11	-71 459,48	-67 833,33
10 Türi Noortekeskus	-374 002,00	-336 034,00	-277 260,74	-374 598,75	-335 077,01
45 MUUD TOETUSED	-289,00	-275,00	-90,00		-275,00
50 TÖÖJÕUKULUD	-216 570,00	-213 424,00	-168 295,25	-224 864,00	-210 716,60
55 MAJANDAMISKULUD	-157 143,00	-122 335,00	-108 875,49	-133 975,50	-108 326,16
13 Laupa Põhikool	-919 834,00	-960 082,88	-787 515,74	-923 762,53	-900 128,60
50 TÖÖJÕUKULUD	-782 984,00	-790 982,00	-654 810,80	-759 245,00	-751 528,00
55 MAJANDAMISKULUD	-136 610,00	-168 940,88	-132 557,64	-144 417,53	-142 538,70

60 MUUD TEGEVUSKULUD	-240,00	-160,00	-147,30	-100,00	-237,62
15 PÕHIVARA				-20 000,00	-5 824,28
14 Türi Põhikool	-3 313 730,00	-3 238 806,75	-2 581 802,26	-3 097 045,30	-2 975 429,74
50 TÖÖJÕUKULUD	-2 756 167,00	-2 642 759,90	-2 170 201,45	-2 576 548,00	-2 487 801,24
55 MAJANDAMISKULUD	-557 473,00	-592 556,85	-407 756,91	-518 497,30	-485 628,50
60 MUUD TEGEVUSKULUD	-90,00		-43,90		
15 PÕHIVARA	0,00	-3 490,00	-3 800,00	-2 000,00	-2 000,00
15 Türi Ühisgümnaasium	-977 188,00	-1 074 438,53	-902 193,29	-958 895,18	-936 489,41
50 TÖÖJÕUKULUD	-786 759,00	-781 975,58	-651 544,90	-764 867,18	-751 217,55
55 MAJANDAMISKULUD	-190 260,00	-192 293,95	-151 857,41	-194 028,00	-185 271,86
60 MUUD TEGEVUSKULUD	-169,00	-169,00	-84,44		
15 PÕHIVARA		-100 000,00	-98 706,54		
19 Kärü Põhikool	-586 679,00	-576 167,60	-463 293,21	-567 966,00	-543 638,35
50 TÖÖJÕUKULUD	-444 944,00	-433 182,00	-353 332,19	-417 986,00	-411 797,60
55 MAJANDAMISKULUD	-116 530,00	-141 765,60	-108 741,02	-149 980,00	-120 660,67
15 PÕHIVARA	-25 205,00	-1 220,00	-1 220,00		-11 180,08
21 Väätsa Põhikool	-959 784,00	-990 675,89	-790 098,55	-945 635,87	-901 508,29
50 TÖÖJÕUKULUD	-800 006,00	-793 062,86	-649 530,65	-777 184,74	-747 035,77
55 MAJANDAMISKULUD	-159 778,00	-197 613,03	-140 567,90	-168 451,13	-154 472,52
22 Väätsa eakate kodu	-620 018,00	-627 989,23	-492 802,53	-560 834,53	-514 578,22
41 SOTSIAALTOETUSED			-43,40		
45 MUUD TOETUSED			-150,00		-150,00
50 TÖÖJÕUKULUD	-398 218,00	-381 551,55	-300 558,19	-353 662,53	-326 157,12
55 MAJANDAMISKULUD	-221 800,00	-246 437,68	-192 050,94	-207 172,00	-188 271,10
24 Retla-Kabala Kool	-1 099 309,00	-1 486 109,54	-1 122 374,51	-1 560 580,50	-1 278 832,82
50 TÖÖJÕUKULUD	-888 924,00	-977 639,00	-705 151,59	-1 096 404,94	-1 018 174,93
55 MAJANDAMISKULUD	-210 385,00	-225 825,74	-160 348,04	-234 175,56	-218 341,27
15 PÕHIVARA		-282 644,80	-256 874,88	-230 000,00	-42 316,62
34 Türi Kommunaalasutus	-124 593,00	-18 393,00	-15 682,02	-14 993,00	-12 199,76
50 TÖÖJÕUKULUD	-7 193,00	-7 193,00	-6 103,56	-7 193,00	-6 908,49
55 MAJANDAMISKULUD	-1 400,00	-800,00	-9 578,46	-7 800,00	-5 291,27
15 PÕHIVARA	-116 000,00	0,00			
45 MUUD TOETUSED		-10 400,00			
36 Türi Haldus	-2 996 832,00	-2 439 056,50	-1 934 886,36	-2 686 904,29	-2 374 730,35
50 TÖÖJÕUKULUD	-592 393,00	-616 565,50	-474 686,04	-567 190,00	-541 149,50
55 MAJANDAMISKULUD	-1 411 400,00	-1 334 582,00	-1 004 680,64	-1 409 925,29	-1 218 594,14
60 MUUD TEGEVUSKULUD	-4 300,00	-4 871,00	-2 884,90	-200,00	-680,00
15 PÕHIVARA	-988 739,00	-483 038,00	-452 634,78	-709 589,00	-614 306,71
81 Türi Muuseum	-60 837,00	-57 087,00	-43 906,74	-55 580,00	-51 816,84
50 TÖÖJÕUKULUD	-40 387,00	-40 387,00	-32 228,16	-38 915,00	-36 086,64
55 MAJANDAMISKULUD	-20 450,00	-16 700,00	-11 678,58	-16 665,00	-15 730,20

91 Türi Päevakeskus	-151 038,00	-148 502,00	-121 711,49	-169 579,00	-149 182,12
50 TÖÖJÕUKULUD	-130 857,00	-126 039,00	-108 231,23	-144 040,00	-127 146,06
55 MAJANDAMISKULUD	-20 181,00	-22 463,00	-13 480,26	-25 539,00	-22 036,06